

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

AMERICAN HOME

JEAN M. ZEROT
4332 46TH ST. N.W.
WASHINGTON D.C. 20016

OVINA
PAPER

Serving in Ohio and nationwide over 150,000 American Slovenians

Vol. 94 — No. 32 (USPS 024100)

AMERIŠKA DOMOVINA, AUGUST 13, 1992

ISSN Number: 0164-680X

50c

Fantje Na Vasi in Slovenia

Fantje na Vasi concert in Krizanke (Ljubljana) July 8

by Mojca Slak

OK. I've recovered from jet lag, distributed souvenirs, sampled the smuggled *sadjevec*, studied all the photographs, viewed the videos, and generally got back in touch with reality. Now I can share with you the success of the Fantje Na Vasi tour of the newly independent and free Slovenia in July, 1992.

Those of us who joined the Fantje Na Vasi tour have known for 15 years that this group is excellent. Each member is a gifted singer in his own right. Each member strives to use that giftedness to its best so that the ensemble quality of the singing is consistently high. Yet even knowing that, we were impressed by what they accomplished. The rigors of a tour exhaust a voice quickly and play havoc with concentration. But Fantje Na Vasi surmounted those rigors so well that it was difficult to believe how far they had traveled or how demanding their schedule was. At each performance their voices blended beautifully, and the soloists were most impressive.

Above all, we were struck by the variety of songs performed during the tour. Those of us who traveled with them did not hear the same concert twice. Fantje Na Vasi has such a wide repertoire of songs that they were able to tailor each performance to the audience. Certainly, there was a core of repeated songs such as "Slovenec Sem," "Oj, Triglav Moj Dom," "Žabe," "Ko Zarja Zlati." But around that core six separate concerts were built along with several other performances. When you consider that the group performs all songs by heart, without notes, the accomplishment is no small feat.

If we who know them were impressed, imagine the reaction of first-time listeners. People were struck by the caliber of singing. It took some convincing to make people realize that these singers are in fact amateurs. Someone

thought the soloists at least were ringers, professionals brought in for the tour. One man finally acknowledged, "Alright, technically, they may be amateurs. But they are amateurs plus."

Beyond the singing, people could not get over the fact that these American born and raised men knew so many Slovenian songs and pronounced the Slovenian lyrics with a diction pure, precise, and correct. The mayor of Ljubljana Jože Strgar summed it up best at the concert in City Hall when he said, "Your authentic Slovenian song, authentic pronunciation, as if you were not there far beyond the ocean, fills us with enthusiasm; really heartfelt thanks."

Each of Fantje Na Vasi's

performances held a special significance. If I were to detail each one, I would be repeating adjectives to the point where you would not be able to distinguish one performance from the other. So let me focus on a few in order to give you a feel for the entire tour.

The first highlight was the concert at Studenec, a village outside Domžale. It was the first in many ways. Chronologically it was the first performance of the tour. It was the Fantje Na Vasi's first performance on the soil of the homeland of their parents. It was the first concert by a Cleveland group in independent Slovenia. And the atmosphere was most festive, reflecting the significance of the occasion. Estimates of au-

(Continued on page 3)

U.S. to establish full diplomacy with Slovenia

Colorado Springs, CO — Reuter — President Bush, reacting to the worsening situation in the former Yugoslavia, said the United States will move to establish full diplomatic relations with Slovenia, Croatia and Bosnia-Herzegovina.

Bush, speaking to reporters, also said detention camps in the former Yugoslavia must be open to inspection.

"To truly end the humanitarian nightmare, we must stop ethnic cleansing and open any and all detention camps to international inspection," he said. "We will not rest until the international community has gained access to any and all detention camps."

"Second, we must support the legitimate governments of Slovenia, Croatia and Bosnia-Herzegovina. And to this end, I've decided that the United States will move now to full diplomatic relations with those governments," he said.

Such a move would beef up

direct U.S. relations with the governments in the newly independent republics and would be a further slap at Serbia.

Bush, in his first substantive comments on the crisis in the former Yugoslavia in some time, also said the international community must "continue to isolate Serbia, economically and politically," until all U.N. resolutions aimed at Belgrade are met.

Bush said he hoped the United States would not have to use military force in the former Yugoslavia, noting that U.S. forces are operating in the Adriatic and Mediterranean.

But he said force would be used, if needed, to deliver humanitarian supplies to the Balkans.

"My heartfelt hope is that that will not prove necessary, but the international community cannot stand by and allow innocent children, women and men to be starved to death," he said.

Iz Cleveland in okolice

Poletni piknik —

To nedeljo bo na Slovenski pristavi piknik fare Marije Vnebovzete. Opoldne bo sv. maša, takoj po maši bo na voljo kosilo (goveja pečenka ali pečeni piščanec) za \$8, nakanice boste lahko dobili tudi na Pristavi. Čez dan bodo na voljo tudi druge kuhinjske dobrote, prav tako ne bo moral nihče ostati žejen. Za ples in zabavo bo igral Alpski sekstet.

Krofi in pecivo —

Ko smo že pri Mariji Vnebovzeti, sporočamo da bo to soboto v šolski dvorani oltarno društvo imelo prodajo krofov in peciva, sicer od 9. dop. dalje. Pridite in pokupite!

Družinski dan piknik —

To nedeljo prireja na svojem rekreacijskem središču v Leroyu svoj letni »Družinski dan piknik« Ameriška Dobrodelenia Zveza. Piknik bo od 1. do 7. zvečer, vstopnine ni.

V Columbusu —

Jutri, v petek, bo na ohijkem državnem sejmu tkim. Multikulturalni dan. Osrednja prireditev bo v Rhodes Centru od 2.30 do 5.30 pop. Nastopile bodo razne narodnostne skupine, med njimi Slovenski mladiški pevski zbor, ki ga vodi ga. Cecilija Dolgan. Od 6. do 7.30 zv. prirejata za povabljene goste George in Janet Voinovich sprejem. Sprejem bo pikniškega značaja na vrtu guvernerjeve hiše.

Rojstni dan —

Jutri, 14. avgusta, praznuje svoj 79. rojstni dan naša narodčica ga. Anna Spisich. Želimo ji vse najboljše!

Veselica na Slov. pristavi —

V nedeljo, 30. avgusta, prireja slovenska folklorna skupina Kres veselico na Slovenski pristavi. Več v dopisu na str. 8.

Žalostna vest —

Ga. Marija Miklavčič, Euclid, Ohio, je prejela žalostno vest iz Argentine, da ji je umrl njen oče Silvester Štirn. Tam zapušča ženo Frančisko, sinova Janeza in Jožeta z družino, v Sloveniji sina Franceta z družino, Matevža, jezuitskega brata in Markota z družino v Italiji, ter še sestri Rezko in Ani z družinama. R.I.P.

Federacija SN domov vabi —

V soboto, 29. avgusta, prireja Federacija slovenskih narodnih domov piknik na farmi sv. Jožefa na White Rd. na Willoughby Hillsu, O. Nakaznice imajo pri vseh slovenskih narodnih domovih. Na voljo bo kosilo in drugo hrano ter pijačo. Več informacije imajo pri omenjenih domovih. Federacija sama igra veliko vlogo v združevanju teh domov.

Piknik MZA —

Rezervirajte si nedeljo, 23. avgusta, za letni piknik Misijonske znamkarske akcije na Slovenski pristavi. Podrobnosti o pikniku so v dopisu na str. 8.

Sprememba —

Nastop folklore skupine France Marolt v petek, 4. septembra, bo v avditoriju Euclid High School na E. 222 St., namesto v Shore Cultural Center v Euclidu. Sprememba je zaradi nedokončanih obnovitvenih del v Centru.

Spominska darova —

Rose Znidarsic, Cleveland, O., je darovala \$15 v naš tiskovni sklad, v spomin pokojnega moža Johna.

Mary Miklavčič, Euclid, O., je pa poklonila \$7, v spomin moža Jožeta.

Obema darovalkama se najlepše zahvalimo.

V tiskovni sklad —

Valentin Šebenik, Nepean, Ont., je daroval \$30 v podporo našemu listu. Iskrena hvala.

KOLENDAR

AVGUST

16. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Drugi piknik, na Triglavskem parku.

23. — Misijonska Znamkarska Akcija priredi Misijonski piknik na Slovenski pristavi. Pričetek s sv. mašo opoldne.

30. — Folklorna skupina Kres priredi veselico na Slovenski pristavi. Kosilo od 12.30 do 2.30, ob 3.30 krajši plesni nastop, nato igra Stane Mejač Trio.

SEPTEMBER

4. — France Marolt folklorna skupina iz Slovenije nastopa v Euclid Cultural Center, ob 8. zv.

5. — France Marolt folklorna skupina gostuje na pikniku na Slovenski pristavi, z nastopom ob 3. pop. Pričetek piknika ob 12., po nastopu ples in zabava.

6. — Pričetek jubilejnega leta pri Sv. Vidu, s sv. mašo ob 12. ur. Glavni mašvalec bo škof Edward Pevec.

13. — Slovenski dom za ostarle priredi praznovanje 30. obletnice delovanja, v SND na St. Clairju. Večerja ob 2h, nato ples. Igra Alpski sekstet.

13. — Slovenska pristava priredi Vinsko trgatev.

20. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi letno kosilo, v avditoriju pri Sv. Vidu.

27. — Društvo S.P.B. prireja vsakoletno romanje v Frank, O.

(dalje na str. 11)

100 Words

More or Less
by
John Mercina

DEATH AND TAXES

THE FOLLOWING POEM APPEARED IN THE SPENCER, OHIO NEWSLETTER RECENTLY--BY AN UNKNOWN

AUTHOR:

"TAX HIS COW, TAX HIS GOAT.
TAX HIS PANTS, TAX HIS COAT.
TAX HIS CROPS, TAX HIS WORK,
TAX HIS TIE, TAX HIS SHIRT.
TAX HIS CHURCH, TAX HIS HOPE,
TEACH HIM TAXES ARE NOT A JOKE.
TAX HIS TRACTOR, TAX HIS MULE,
TEACH HIM TAXES ARE A RULE.
TAX HIS OIL, TAX HIS GAS,
TAX HIS NOTES, TAX HIS CASH.
TAX HIM GOOD AND LET HIM KNOW.
AFTER TAXES HE HAS NO DOUGH.
IF HE HOLLERS, TAX HIM MORE;
TAX HIM 'TILL HE'S GOOD AND SORE.
TAX HIS COFFIN, TAX HIS GRAVE,
TAX THE SOD IN WHICH HE LAYS.
PUT THESE WORDS UPON MY TOMB:
'TAXES DROVE ME TO MY DOOM.'
AND AFTER HE'S GONE HE CAN'T
RELAX; THEY'LL STILL BE AFTER HIS
INHERITANCE TAX!"

mances include the Berlin Jazz Festival, Zurich Jazz Festival, Serious Fun! at the Lincoln Center, Walker Art Center and Southern Theatre in Minneapolis, New Music America festivals in Hartford, Houston and Philadelphia, and the children's television program, "Mr. Roger's Neighborhood," on which he performed his own composition "Scenes From a Mirage."

As a composer, Guy Klugevsek has created dance scores for Mark Taylor and Friends, Angela Caponigro Dance Company, Anita Feldman Tap, Stuart Pimsler Dance Theatre and Zero Moving Dance Company.

He has received fellowship grants or commissions from the National Endowment for the Arts, Meet The Composer, Mary Flagler Cary Charitable Trust and The New York State Council on the Arts.

Guy Klugevsek's recordings include: "The Big Gundown," "Cobra," and "Lost in the Stars," all with John Zorn; "Control Song" with David Garlnd; "Curriculum Vitae" for solo accordion by Lukas Foss, and "The Well," by Pauline Oliveros with Relache.

His solo recording, "Blue Window," contains accordion works by Klugevsek, Ito, Vierck and Zorn. His most recent recordings include "Scenes from a Mirage," "Polka Dots and laser Beams," and "Flying Vegetables of the Apocalypse."

"A remarkable performer on a remarkable instrument."

—Kyle Gann, Village Voice

**Guy Klugevsek
in concert**

The University of Wisconsin Milwaukee—Slovenian Arts Council will be sponsoring an accordion concert and dance on Saturday, January 16, 1993 at St. John the Evangelist Church in Greenfield, Wisconsin.

The featured performer will be Guy Klugevsek from Staten Island, New York.

Klugevsek is an accordion virtuoso extraordinaire, who has received worldwide acclaim for his national and international performances.

Critics from the *New York Times*, *Chicago Tribune*, *Honolulu Advertiser* and *Ear Magazine* have stated that Guy Klugevsek is a master classical musician on the accordion and

for several years Klugevsek had his own band and played polkas at weddings, clubs and parties. Then, from 1965 to 1980, he avoided the polka.

It was not until his discovery of the Tex-Mex music of Flaco Jimenez and the Cajun two-step of Nathan Abshire, that his interest was reawakened and he began re-exploring the polka's possibilities.

In 1986, he invited a number of composers to try their hands at the polka. The result:

"Polka From the Fringe," a collection of post-modern two steps from such contributors as Christian Marclay, Bobby Previte, Carl Finch and Fred Frith.

Klugevsek's solo perfor-

that his work brings to this long-abused instrument a hint of its future glory.

Also spotlighting the versatility and beauty of the accordion on this evening will be local artists Louis Bashell, Dolores Ivanchich accompanied by Tony Gorenc and the Badger Button Box.

Further details on this Wisconsin concert and dance will be forthcoming.

**Bishops ask Slovenia
to stop campaign
against Church**

VATICAN CITY (Catholic News Service) — The bishops of Slovenia have appealed for an end to what they say is a government campaign to limit the freedom and influence of the Catholic Church.

Vatican Radio reported July 28 that the bishops issued an appeal "against the injustices and absurd hostility" that Slovenian political forces are "actively fermenting against the church."

The radio's Slovenian section

said the campaign includes accusations that the church is trying to enrich itself at the expense of the poor and that it wants to become the nation's "Major property owner and capitalist."

Slovenia, which broke off from Yugoslavia and became independent in late 1991, is about 83 percent Catholic, according to Vatican statistics.

Archbishop Alojzij Sustar of Ljubljana, the Slovenian capital, told Vatican Radio the campaign is in line with the thinking promoted by the communist government of the past 45 years. "It is so rooted that it is impossible to modify it."

The communist mentality toward religion and other areas of life persist in Slovenia "because changing mentalities will require decades," the archbishop said.

"The old mentality is so deeply rooted that we cannot expect to be able to change in the span of a few days, a few months or even a few years," he said.

**Guy Klugevsek: beyond
polka accordion music**

by Karl Dovnik, Jr.
*Slovenian Arts Program
Newsletter*

"If you thought accordion music was just polkas, schottisches, and waltzes, think again."

—Allen Green, OPTION

Guy Klugevsek has created a unique repertoire for accordion by commissioning works which represent a wide range of styles: the frenetic jump-cutting of John Zorn's "Road Runner," the high voltage density of Lois Vierck's "Manhattan Cascade" for four amplified accordions the Eastern-European influences of William Duckworth's "Slow Dancing in Yugoslavia," the up-town/downtown schizophrenia of Anthony Coleman's "Below 14th Street/Above 125th Street," and John Kling's "All Together Now," a set of variations on a South African trade union song.

Klugevsek's own solo accordion compositions reflect such diverse influences as Brazilian forro, Tex-Mex polkas, Cajun waltzes, minimalism and "accordions that shook the world."

Guy Klugevsek grew up a member of a Slovenian family in western Pennsylvania's coal mining country, an area permeated with the sound of polka music.

There was the music of Frankie Yankovic, Kenny Bass, Johnny Vadnal and a local celebrity, Sammy Pugliano. There was the "Happy Slovene Hour" on the radio at noon, and every summer, "Slovenian Day" at the local amusement park.

For several years Klugevsek had his own band and played polkas at weddings, clubs and parties. Then, from 1965 to 1980, he avoided the polka.

It was not until his discovery of the Tex-Mex music of Flaco Jimenez and the Cajun two-step of Nathan Abshire, that his interest was reawakened and he began re-exploring the polka's possibilities.

In 1986, he invited a number of composers to try their hands at the polka. The result: "Polka From the Fringe," a collection of post-modern two steps from such contributors as Christian Marclay, Bobby Previte, Carl Finch and Fred Frith.

Klugevsek's solo perfor-

**Aug. 5 LAST MINUTE NEW
EUROPE SPECIAL**

**DETROIT
LONDON**

\$298

Leave DTW Aug 13, 20 return from LGW, Sept 4, 11

**DETROIT
FRANKFURT**

\$398

Leave DTW Aug 9, 11, 14 return from FRA, Aug 31, Sept 5

**GUY KLUCEVSEK
IN CONCERT**

\$398

Leave CLE Aug 11 return from FRA, Aug 27, Sept 3

**MILWAUKEE
FRANKFURT**

\$398

Leave MKE Aug 12 return from FRA, Aug 19, 26

Very Limited number of seats

CAR RENTALS: FRANKFURT from \$140, LONDON from \$114 per week
Call for Hotel

MIHEIN TRAVEL BUREAU

4118 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Phone: (216) 431-5710 - Fax: (216) 431-5712

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

**100% FREE
Freedom CHECKING^{SM}**

- No ATM Fees
- No Monthly Fees
- Initial Supply of Checks Free

- Unlimited Check Writing
- No Minimum Balance Required

**NO
STRINGS
ATTACHED!**

**METROPOLITAN
SAVINGS BANK**

Your Friendly Neighborhood Bank

- Chesterland 12595 Chillicothe Rd. 729-0400
- Euclid 1515 E. 260th St. 731-8865
- Pepper Pike 3637 Lander Rd. 831-8800
- Willoughby Hills 2765 SOM Center Rd. 944-3400
- Shaker Hts. 20200 Van Aken Blvd. 752-4141
- Cleveland 920 E. 185th St. 486-4100
- Cleveland Hts. 1865 Coventry Rd. 371-2000

Metropolitan Savings Bank of Cleveland • Member FDIC

Fantje na Vasi's Tour of Slovenija

(Continued from page 1)

dience size ranged between 600 and 800 people, including the Clevelanders on the SAS tour. *Pritravanje* welcomed the chorus. (*Pritravanje* is the rhythmic pealing of bells in Slovenian churches to mark a special occasion.) The singers were brought to the stage in traditional fashion, horse-drawn carriages. As an American I felt specially moved that this concert was presented on the Fourth of July. The land of the free, home of the brave, this is my country: all those patriotic phrases had real meaning when viewing the performance of a group determined to carry on the heritage of their parents while embracing all that is good in the USA, all that it means to be an American.

The second highlight could easily have been a disaster. *Fantje na Vasi* was scheduled to perform a concert in the Bernadin Hotel in Portorož on the Adriatic on July 10. When the group arrived at the hotel to perform, no one knew anything about them: who they were; why they were there; or where they could sing.

The individual who had accepted the responsibility and had supposedly made all the necessary arrangements for this particular concert mysteriously disappeared. It seemed that the singers were expected to tuck in their tails and leave. But they refused. They insisted upon being heard.

So the manager put them in the restaurant, rather like providing dinner music. The group sang half its concert there. During the intermission, they moved outside to the terrace and sang the second half. People then flocked from all over to find where the glorious music was coming from.

They came in off the street; they leaned over balconies. They even listened from their boats. *Fantje na Vasi* turned a potential humiliation into a triumph.

The third highlight occurred in a mountaintop village called Sentjost on July 12. The entire village turned out to greet the singers. The bells rang; a folklore group performed; music played; *sadjevec* was distributed along with chunks of bread to be dipped in salt, a

traditional Slovenian welcome. Every house displayed a Slovenian flag. The hall was so packed for the concert that between 70 and 80 people had to stay outside since every ounce of space was taken inside.

This concert was held as part of the fiftieth anniversary of the founding of Vaške Straže, the first organized defense against communist terrorists. *Fantje na Vasi* dedicated a portion of the concert to those brave men. They sang "Oj, Doberdob" with its second stanza dedicated to the dead of Kočevski Rog, "Na Dan Slovan," and "Domovina" the anthem of the Domobranici. As the group sang the third song, John Sršen turned to the audience and directed them to join in. The stirring emotional impact created by all those voices lifted joyfully and strongly in that song which will echo in my heart forever.

In addition to these highlights, there were more unforgettable events: the brilliance of the concert at Križanke, the Lincoln Center of Ljubljana; the delight of the concert at Celovec; the moving performances at Kočevski Rog and Teharje; the beauty of the Mass and performance at Bled; the fine quality of the concert at Ljubljana's City Hall.

And individuals stood out. The soloists, as mentioned before, are to be commended. John Sršen, the group's director, deserves praise for his choice of songs and his ability to draw excellence consistently from the singers. John Tominc, the group's spokesman, enhanced the singers' reputation with his strong stage presence and his command of the Slovenian language. Peter Dragar also earns congratulations for his moving narrations.

Now don't think for one moment that when not performing, the group was locked up in rehearsal. Several were the late nights; daily was the laughter; many are the stories to tell. Suffice it to say thought that on the tour we saw many interesting sights, got along very well, and enjoyed ourselves — thoroughly.

To each member of *Fantje na Vasi*, congratulations on a great success. You each deserve a great deal of credit

for the ability to work together in order to create an excellent ensemble. Thank you for making this tour a once-in-a-lifetime experience. You did America, Cleveland, and the Slovenian community proud.

Please print retraction

The article in the Ameriška Domovina on Thursday, Aug. 6 edition on the St. Vitus Alumni event was printed in error. It was already printed last year. Please retract this article and acknowledge mistake!

Helen Glivar
Cleveland

EDITOR'S NOTE: There were four articles submitted last year about the same event. We used them as space permitted. From now on we will accept only ONE article for each event so the editor and readers will not be confused.

Kres Picnic

On Sunday, August 30, the Slovenian Folklore Dance Group Kres will be holding a picnic at Slovenska Pristava. Steak and pork dinners for \$11 and \$9 will be served between 12:30 and 2:30. For presale tickets or for more information please contact Veronika Stropnik at 946-3875 or Metka Gobec at 944-7237.

For your entertainment Kres will perform a select number of dances beginning at 3:30 with the Stan Mejac Trio playing afterwards.

The last few years have held both transitions and new challenges for Kres and due to a limited membership, Kres will not be able to present a full performance this year. But Kres, with the help of any new members, will always be dedicated to continuing and preserving the Slovenian folklore dancing tradition.

If you would like to become a dancer with Kres, please call Veronika or Metka Gobec.

St. Clair Pensioners News

by Stanley J. Frank

Somewhere I heard it said, "If you don't know how to start a conversation, you can open up with the weather." Unfortunately our weather these past months has been so unseasonal (if there is such a word) that many of us have become frustrated to the point that we prefer not to dwell on the subject at all. Nevertheless, I believe that most of us are hopefully looking forward to a stretch of beautiful, typical summer weather... clear skies and sunshine!

On the date of this issue, Thursday, August 13th, many of us from Cleveland and the surrounding areas, and some from across the States, will have gathered at the SNPJ Picnic Grounds on Heath Road in Kirtland, Ohio to enjoy another annual picnic of the Federation of Pensions Clubs, namely the clubs from Euclid, Holmes, Waterloo, Maple Heights, Barberton, and St. Clair. Weatherwise we anticipate an ideal summer sunny and pleasant day. And most certainly we anticipate having a wonderful and enjoyable day.

As reported in my last article, both Rose Poprik and Wencel Frank had knee surgery. Both did very well, and both returned to have the second knee taken care of. Wencel is presently at the Margaret Wagner Nursing

Home receiving therapy treatment. Rose Poprik is at Lutheran Hospital and will remain there for her therapy. We wish both a speedy and successful recovery. Cards can be sent to their respective home address.

Member Josephine Bojance is missed in the St. Clair area. She is currently staying with her daughter in Lyndhurst. Friends may send her greetings to 4858 Ridgebury Blvd Lyndhurst, OH 44121.

Also missed from the St. Clair community is member Hattie Gorgan. Her mailing address is: Homestead No. 2, 60 Wood Street, Painesville, OH 44070. I am sure she would welcome hearing from her friends.

Our coming meeting date is Thursday, August 20th. We will be looking for you. You will hear the final details of our coming "Picnic in the Park" scheduled for September. Don't miss it. Also, some of our members will be back from their trip to Slovenia, and if time permits, we may ask them for their comments.

Krofe Sale

The Altar Society of St. Mary's (Collinwood) will have a krofe sale on Saturday, August 15 in the school cafeteria.

WEST SIDE DENTAL PLATES MADE IN OUR OWN LABORATORY

FOR OVER 20 YEARS

BROKEN PLATES REPAIRED
LOOSE PLATES RELINED
MISSING TEETH REPLACED

NEW PLATES MADE
ALL UNION, INSURANCE
PLANS & ADC HONORED
SENIOR DISCOUNTS

MOST REPAIRS WHILE YOU WAIT

DR. J.C. SCHNEIDER D.D.S.

CORNER OF
W 65 & LORAIN

961-4833

ON FIRST FLOOR
BEHIND BARBER
SHOP

6420 LORAIN AV

HOME FEDERAL SAVINGS BANK

Come Visit Your New Home

Visit Home Federal's new office located at
798 E. 185 Street, Cleveland, OH 44119.

Ask us about:

- Free Checking
- Home Loans
- Home Equity Loans
- MasterCard
- Certificates of Deposit
- Insured Money Fund Accts.

Complete Banking the
Completely Personal Way

Rose Marie Balogh - Manager - 529-3059

FDIC Insured

Zele Funeral Home

Memorial Chapel

452 E. 152 St.

Phone 481-3118

Addison Road Chapel

6502 St. Clair Ave.

Phone 361-0583

Family owned and operated since 1908

MR. CARS INC.

used car sales

726 EAST 185TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44119
481-2151

Anton M. Lavrisha

ATTORNEY-AT-LAW
(Odvetnik)

Complete Legal Services
Income Tax-Notary Public

18975 Villaview Road
at Neff
692-1172

BRICKMAN & SONS FUNERAL HOME

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

ANTON KOREN

Anton Koren, 61, died Friday, August 7 at Lake County West Hospital.

Born in Maribor, Slovenia, he was a resident of Willowick.

He was the husband of Matilda; father of Anka Kozelj (husband Stanley), and Vilma Marinko (husband Kerry); brother of Stane of Arizona and the following deceased: Edward and William Koren.

He was a member of the Stajerski Club.

Funeral Mass at St. Mary Magdalene Church (Willowick) was Tuesday, Aug. 11 at 10 a.m. Interment in All Souls Cemetery.

The Dan Cosic Funeral Home, 28890 Chardon Road was in charge of arrangements.

**CARST-NAGY
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Subscription Bonanza

40% Discount

for

New Subscribers

From now until Sept. 10
anyone taking out a **NEW** American
Home subscription need only submit
\$15.00 to receive the paper for a **FULL**
YEAR.

(A generous individual who wishes to remain anonymous, wants to keep this Slovenian American newspaper growing has announced he will donate to the American Home \$10.00 for each new subscription until September 10, thereby requiring only \$15.00 from each new reader. Take advantage of this unheard-of fantastic discount and enroll your family and friends.)

**YES, PLEASE ENTER MY NEW
SUBSCRIPTION FOR A FULL
YEAR TO AMERICAN HOME
NEWSPAPER FOR ONLY \$15.00**

Name _____
Address _____
City _____ Zip _____

(This is a gift from:

Name _____
Address _____
City _____ Zip _____

(New subscriptions must reach us by Sept. 10, 1992.)
Send to: American Home, 6117 St. Clair Ave.,
Cleveland, OH 44103 — or call (216) 431-0628

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

Review of July events in Slovenia

Ljubljana, 3. August, STA (Slovenian News Agency) — Slovenia was very successful in July. First, we should mention the first independent performance by Slovenian sportsmen and women at the 25th Summer Olympic Games in Barcelona. Our representatives fought hard; the most successful were the two person rowers. Iztok Cop and Denis Zvegelj won the first bronze medal for the Slovenian colors in rowing. The second one for Slovenia was won by Milan Janša, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič, and Jani Klemenčič in the four person small rowing boats.

In July Slovenia signed the Helsinki agreement. It started negotiations with the EC for joining this association. We accepted the call from the European Bank for Renewal and development to join that institution.

On the economic field we should not overlook the 2% decrease in the monthly inflation rate, which promises more stable movement. The

parliament left for the August holidays in spite of the numerous blockades and without finishing its work. The electoral legislation will be completed in September; until then there is still some hope that it will be accepted and thus enable the election to be held by the end of this year, which is the period provided by law.

The war in our Balkan neighborhood was still raging in spite of the many international mediators, from Lord Carrington on. The stream of refugees continues to flow towards Europe. Croatia and Slovenia have clearly told the whole world that they cannot take care of hundreds of thousands of people, mainly women and children, and for that reason the other European countries, such as Italy, Austria, Germany, the Netherlands, etc. have opened a little wider their own doors.

The Slovenian suggestion of forming safety zones in Bosnia and Herzegovina under the UN control was accepted at the Geneva Conference on Refugees. The only question now is how to implement this suggestion and keep the population, especially the Muslims, in their homes.

Relations between Croatia and Slovenia were relatively cool in July, although the temperature of the air was around 30 degrees Celsius. After the "customs" war followed the "fisherman's" war; then there were some misgivings about the Foreign Minister's statement on guilty parties for the aggression in Bosnia and Herzegovina. The Slovenian side tried to "calm" the Croats by stating that Slovenia still insists the blame lies mainly with Serbian politics. Slovenia was partly used by the Croatian parties and government in their pre-election campaign.

July 6 — The Prime Minister Dr. Drnovšek protested to his Croatian colleague Dr. Grgurić about the introduction of import taxes and restrictions on the import of certain goods from Slovenia to Croatia. With this move on the part of the Croatian Government relations between the two countries slid further downhill.

July 14 — Slovenia and Austria signed an agreement on bilateral foreign trade relations in Vienna which deals with affairs in economic, industrial, technical, and scientific areas; the flow of goods; and reciprocally introduces most favored-nation status in the area of economic cooperation.

July 14 — The border guards of neighboring Croatia stopped two Slovenian fishing boats on the open sea and took them to Umag. The Slovenian Foreign Ministry demanded an explanation in a special note to their neighbor. The media labeled the incident as the beginning of a possible "fisherman's war" between Slovenia and Croatia.

July 16 — Three trains with approximately 6,000 refugees from Bosnia and Herzegovina, sent by the Croatian authorities towards Italy and Austria were stopped in Dobrova. The official explanation

was that Slovenia would let them through as soon as Italy and Austria confirm their acceptance; and so began a further tragedy for the refugees waiting in railway carriages.

July 18 — A train carrying refugees from Bosnia and Herzegovina reached Austria by way of Slovenia.

July 19 — Italy accepted the second train of refugees which had been waiting at the Slovenian-Croatian border. The third train will be accepted by Germany.

July 19 — The Minister of Traffic, Marjan Krajnc, said all road building work in-

cluding the work on the Hrušica-Vrba highway came to a halt on July 6 due to lack of funds.

July 27 — Archbishop of Ljubljana, Dr. Šuštar, warned the public that he believes the persecution of the church has been intensifying, especially in connection with the return of church property, mainly forests.

The Dutch Foreign Minister, Hans van den Broek, arrived for an official visit. He met leading Slovenian politicians including the President of the Christian Democrats, Lojze Peterle.

Maryland offering loan guarantees to Slovenia for some new business

The state of Maryland is trying to entice the former Yugoslavian republic of Slovenia to do business there by offering it loan guarantees to buy Maryland products or use state services.

Although the U.S. government has yet to extend diplomatic relations to Slovenia, Gov. William Donald Schaefer and members of his Cabinet have decided to extend their own recognition. The state has agreed to guarantee up to \$1 million for each transaction between that country and Maryland, officials said.

Such transactions include buying goods from Maryland companies, employing state brokers for purchases or shipping through the port of Baltimore or Baltimore-Washington International Airport.

The loan guarantees were explained after state officials briefed business executives on the governor's recent 10-day European trade mission.

Previously, state officials had announced a commitment from the Slovenian government to purchase \$2 million worth of medical instruments from a Maryland broker.

In comments, officials clarified that the commitment, which also carries loan guarantees, consists of an oral agreement and that details of what would be purchased and from which company have yet to be decided.

The state has already agreed to back a \$1 million loan to Slovenia for the purchase of a \$13 million radar system from Westinghouse Electric Corp. and has made the same offer for another radar project Westinghouse hopes to win.

Regarding the medical-equipment deal, Scott Blacklin, director of the Maryland International Division, said the head of the Slovenian Ministry of Science and Technology has an oral agreement with the state to purchase \$2 million in instruments through a Maryland broker, Walter J. Sistek, head of the Systech organization Inc., a Towson consulting business.

Mr. Sistek said he is representing about a dozen Maryland companies and hopes to persuade Slovenia to buy the medical equipment from local companies, although the Slovenians are interested in buying at least some of the equipment from a California company.

Mr. Blacklin said the medical supplies order is small but that the state hopes it will lead to larger purchases from other Slovenian agencies.

In memory

Rose Znidarsic, Cleveland, donated \$15.00 to the Ameriška Domovina in memory of husband, John Znidarsic.

'THE WAY TO GO'

22078 LAKESHORE BOULEVARD
EUCLID, OHIO 44123

Unique Vacation Specialists

We Book Corporate and Pleasure Travel Reservations
AIRLINE * CRUISES * RAIL * HOTELS Special Itineraries
Donna Lucas, owner
Patricia Spivak, Travel Consultant

261-1050

WILLIAM E. BURNS

FRANCHISED OPERATOR OF MIDAS MUFFLER AND BRAKE SHOPS

Owner

(216) 391-2919

7:30 AM to 7:30 PM. — Mon - Fri.
8:30 AM to 5:30 PM Saturdays

Free Shuttle Service to Downtown area.

Golub Funeral Home

4703 Superior Ave. - 17010 Lake Shore Blvd.
391-0357

"Service To Render A More Perfect Tribute"

3010 CHESTER AVENUE
CLEVELAND, OHIO 44114

Senator Glenn, Frank Chukayne honored by Euclid Democrats

Frank Chukayne, Euclid's "Democrat of the Year," will be honored at the Euclid Democratic Caucus brunch which will be held at The Manor, 24111 Tungsten Road, Euclid, Ohio on Sunday, August 30 from 11 a.m. until 2 p.m.

The main honoree will be United States Senator John Glenn who will also be the principal speaker.

John Glenn was the first elected person to declare that we (United States) should recognize Slovenia as an independent nation.

Chukayne, 70, has been married to his wife Helen for 46 years. They have a wonderful daughter, Diane, a fine son-in-law Mathew Sharp and three lovely grandchildren.

Chukayne is a Tool and Die maker by trade, retired from General Motors, with 27 years of service. He was born in Cleveland and has two younger brothers, Robert and Edward. When Frank was six-and-one-half years of age his father passed away leaving his mother alone with the responsibility of raising her sons. She accomplished this by doing housework and taking in laundry, and with Frank's help, when he became old enough to take on a paper route and part-time work in various neighborhood stores and restaurants.

In spite of her hardships she insisted that he remain in school until he graduated from Collinwood High School.

Frank is presently and has been a Democratic Precinct Committeeman since 1958 and has been a Democratic City Ward Leader for many years. He is also a member of the County Democratic Executive Committee.

He was elected to Euclid's City Council for six two-year terms and was Euclid's City Executive Director for eight years under Mayor Anthony Giunta.

Frank Chukayne has been very actively involved in his community, especially Slovenian events. He is an active member of the Financial Advisory Committee of St. Stephen Byzantine Church in Euclid.

For tickets to this event, call any of the following: James F. Petkovic, vice president, 289-0058 or 443-8676; Frank Dever, treasurer, 731-5980, or Joseph Paik, 261-4335.

Maria Cimperman makes perpetual vows

Maria Cimperman made perpetual vows in the Ursuline Order on Sunday, August 9th at the Chapel of the Most Holy Trinity in Pepper Pike, Ohio, 2600 Lander Road.

Maria has been associated with the Ursuline Nuns since she started college studies at Ursuline nine years ago where

she majored in English and Theology. She then entered the program to become a member of the Ursuline Community. She teaches English at Beaumont High School.

She made her final vows along with two other women, one of them being Helen Hocevar, also known to our Slovenian community.

Sister Maria is the daughter of Joseph and Majda Cimperman of Cleveland, and brother of Joseph, a recent graduate of John Carroll University. Her uncle is Father Victor Cimperman.

Subscription Bonanza

Remember there are only 28 days remaining to take advantage of the Subscription Bonanza of 40% Discount on all NEW American Home subscriptions. Take advantage of this spectacular opportunity to enroll your relatives and friends with a gift that will last an ENTIRE YEAR and keep them informed about events in the Slovenian-American community as well as what is going on in the brand-new country called SLOVENIA.

St. Vitus parish reaches milestones

St. Vitus parish, the oldest and first established Slovenian parish in the State of Ohio, is preparing to reach a few milestones for calendar years 1992-93.

Father Joseph Yelenc, TOR, is the first scheduled speaker on Saturday, August 29 at St. Vitus auditorium regarding the planned celebration of the parish's centennial year (1893-1993). The centennial year celebration starts in 1992.

Father Yelenc's talk will be "Changing Times Require Changing Minds." The talk will precede the scheduled 5 p.m. Mass service in St. Vitus Church where Father Yelenc will be the main celebrant.

Auxiliary Bishop A. Edward Pevec, vicar of the Eastern region, diocese of Cleveland, will be the main celebrant at the noon Mass service on September 6 (Sunday) to officially mark the beginning of the centennial year. Bishop Pevec is a son of St. Vitus and one of the former pastors of the parish.

The St. Vitus Endowment Trust, established by the parish to continue its mission

for the next 100 years, has raised an estimated \$465,000 toward the minimum goal of \$750,000. As part of the centennial program the St. Vitus Endowment Trust will sponsor a special tabloid newspaper for parishioners, friends, and subscribers of the English-Slovenian weekly newspaper, *Ameriška Domovina* (American Home). The special edition will be printed by the American Home Publishing Company in late August, 1992.

Marolt Performance Changes Location

The Slovenian folk dance ensemble France Marolt from Ljubljana, Slovenia will be performing in the greater Cleveland area on Friday, September 4 at EUCLID HIGH SCHOOL AUDITORIUM and not the Shore Cultural Centre due to unexpected delays in the reconstruction of the stage floor at the Cultural Centre.

The time remains the same at 8 p.m.

On Saturday, Sept. 5 the group will perform at the Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio at 3 p.m.

Events...

Thursday, Aug. 13

Federation of Slovenian Senior Citizens Annual Picnic at SNFJ Farm on Heath Rd. Dinner 1 to 3, dancing at 3 with music by Lenny Andexler Orchestra. Donation \$8.50; gate only admission \$2.

Sunday, Aug. 16

AMLA Family Day Picnic at AMLA Recreation Center in Leroy Township, Ohio.

Sunday, August 16

St. Mary's (Collinwood) Summer Picnic at Slovenska Pristava.

Sunday, Aug. 23

Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue, Homecoming celebration. Free admission.

Saturday, Aug. 29

Rev. Joseph Yelenc talk on "Changing Times Require Changing Minds" in St. Vitus auditorium. It will be preceded by 5 p.m. Mass.

Sunday, August 30

Kres picnic at Slovenska Pristava. Steak and pork dinner. Dancing follows with music by Stan Mejac Trio.

Saturday, Aug. 29

Federation of Slovenian National Homes "Family Day Picnic" at St. Joseph KSKJ picnic grounds, White Rd., Willoughby, O. Dinners, refreshments, prizes, dancing and balina tourney. Tickets at All Slovenian Homes.

Friday, Sept. 4

France Marolt, 42 dancers and musicians from Ljubljana perform at Euclid High School at 8 p.m. Tickets \$10

Saturday, Sept. 5

Slovenian Folk Dance Ensemble France Marolt performs at Slovenska Pristava at 3 p.m. Tickets \$6. Refreshments available.

Sunday, Sept. 6

Bishop A. Edward Pevec celebrates noon Mass in St. Vitus church, marking first event in 100-year celebration of St. Vitus parish.

September 13

30th anniversary of Slovene Home for the Aged. Cocktails, dinner and dancing to Alpine Sextet.

Sunday, Sept. 27

Friends of Slovenian National Home "Fall Brunch", Main Hall, 6417 St. Clair Ave.

Sunday, Oct. 11

St. Mary's School Alumni, 2nd Reunion. For tickets write Bea Jerkic, 414 E. 274 St., Euclid, OH 44132 and enclose a self-addressed envelope and check for \$15 made out to St. Mary's School Alumni.

Sunday, October 18

Annual Artists and crafts Show and Sale sponsored by Slovenian American National Art Guild at the Slovenian Society Home, 20713 Recher Avenue, Euclid, Ohio.

Sunday, Oct. 25

St. Vitus Alumni Honoree Day begins with concelebrated Mass at St. Vitus Church at 12 noon. Dinner and induction ceremony at 1:30 p.m. Call Joe Brodnik, 531-3485.

Wednesday, Nov. 25

Pre-Thanksgiving Jam Session, Club of Association, Slovenian National Home, lower hall, 6417 St. Clair Ave., 7 p.m. until ???

Thursday, November 25

Tony's Thanksgiving Polka Party at Marriott Society Center, 127 Public Square, downtown Cleveland. For further details call 1-800-800-5981.

United States Has Diplomatic Ties With Slovenia

Yesterday we received word from the Office of Slovenia in Washington, D.C., that President George Bush and Milan Kučan, President of Slovenia, had exchanged the required documents and that as of last Tuesday, August 11, the United States and Slovenia have diplomatic ties with each other.

Last week, responding to the worsening crisis in Bosnia and Herzegovina, President Bush said he would move quickly to establish diplomatic relations between the United States and Slovenia, Croatia

and Bosnia-Herzegovina. The United States recognized Slovenia's independence on April 7 this year, which made establishment of diplomatic relations a formality, but it did take an additional four months to come to the next step, which was the exchange of letters actually implementing diplomatic ties.

President Bush has not yet named a United States Ambassador to Slovenia, and Slovenia for its part must officially name Dr. Ernest Petrič, its representative in Washington since the fall of 1990, as its

candidate for Ambassador. If the U.S. government approves the appointment, which is a certainty, Petrič will become independent Slovenia's first ambassador to the United States. Slovenia's office in Washington will become an embassy and the way will also be clear to opening a Slovenian consulate in Cleveland, a commitment Slovenia has made already.

We will keep our readers informed of these developments.

Dr. Rudolph M. Susel

Somraks Observe 65th anniversary

Observing their 65th wedding anniversary are Joe and Frances Somrak with family members son and daughter-in-law Joe and Bertie Somrak. The event took place at the Holmes Pensioners meeting in April.

Majestic horses are war's victims

by Uli Schmetzer
Chicago Tribune
Ft. Lauderdale Sun-Sentinel

Lipik, Croatia — Favory Trompeta XXI was the pride and joy of this small village famous for the gray, royal beasts at the long Hungarian-style stables on a little track that leads just off the main road.

His bloodline, fans of his family will tell you, was so noble it made visitors gawk at him as they would at the descendants of royal dynasties.

But early this year, Favory Trompeta was exhumed at the village of Filipovac not far from here, and 90 miles southeast of Zagreb. He had been buried in a mass grave with 13 other members of his illustrious family. Some had been stabbed, others shot.

An international commission headed by Sir George Stephenson, a member of Queen Elizabeth II's guard, and John Wilson, a pathologist attached to the royal household, found death was due to suffocation by smoke.

Favory was a horse — not any old horse but a Lipizzaner stallion, one of those poised, arch-necked creatures that have trotted around dressage and circus arenas to the delight of generations.

His harem was impressive among the 118 members of his breed stabled at the Lipik stud.

The stables are empty now, the walls scarred by machine-gun fire, the tiled red roof perforated by missiles from MiG fighter jets. The whereabouts of most of the 118 horses that were stabled — "the best Lipizzaners in Europe" — is unknown, as are their meticulously kept birth certificates.

Yugoslavia's merciless ethnic war did not spare these Croatian horses, not did it spare another 14,000 horses of less noble descent. All died during hostilities that overlooked the nation's long equestrian tradition.

Around Lipik, the corpses of 35 Lipizzaners have been found so far. Most of them, panicked by the bombardment of their stables on Sept. 28-30, kicked their way to freedom, only to be shot in the paddocks. The rest have vanished without trace.

Some Croatians say the horses were taken into Serbian territory and are now being hidden until the day someone can start a Serbian stud with them. Others are convinced the horses were killed in a frenzy of vengeance and bulldozed into mass graves.

Against the Croatian conviction that the massacre was an act of Serbian barbarity, there are those who point out the stud was run by a Serbian manager and only 18 of the 270 employees were Croatians, the rest Serbs.

"A few of us managed to turn loose some of the animals as the stables burned," said Slavko Vulinovic, a stable repairman who stayed behind when all but five of the employees fled.

The stable complex, 170 yards long and 10 yards deep, extends between paddocks and grain fields. Its fate is yet

another chapter in the turbulent history of Lipizzaner breeding since it began in the 14th century.

Disease and wars decimated the breed periodically, but enough horses were always left to start a stud again somewhere else.

The Lipik stud was founded in 1938 and was the only stud farm in Europe to breed dark Lipizzaners, all descendants of a famed black stallion,

Tulipan Maradhat, born in 1925. His progeny flourished here until the war began last summer.

About 200 Lipizzaners at stud farms in Lipice, from which the word Lipizzaner is derived, in Slovenia and Djakovo in Croatia were evacuated to sites elsewhere in Yugoslavia and to Hungary and Austria at the end of last year to avoid the fate of those killed in Lipik.

The horses were originally

St. Mary's Picnic

St. Mary's Parish (Collinwood) invites everyone to attend their yearly picnic on Sunday, August 16 at Slovenska Pristava.

Mass will be celebrated at 12 noon in the pavilion. Followed will be a chicken/roast beef dinner at 1 p.m. Tickets for the dinner are \$8 for adults and \$4 for children under 12.

There will also be refreshments, a bake sale, sweet corn, and cevapcici throughout the day. The Alpine Sextet will play for listening and dancing.

Children's games will be held and the swimming pool is open.

What a deal!

Editor:

We have been saving the paper for our friends because of their interest in Slovenia. Now with the reduced subscription price for NEW subscribers, they will now have their own paper delivered.

God bless the "angel" who made it possible.

Josephine Debevec
Cleveland, Ohio

Donation

Special thanks to Valentin Sebenik of Nepean, Ontario, Canada who donated \$30.00 to the Ameriška Domovina.

Correction

Rose Miklauz, the sister of the deceased Joe Tekavec, was accidentally omitted in the memoriam for Joe Tekavec. She is one of the survivors. We apologize for the error.

RECIPE

FARINA DUMPLINGS (Gresovi Knedeljki)

2 Tbsp. butter
1 egg
1/2 c. Farina
1 pinch of salt
Beat egg, and add salt and melted butter. Blend in Farina slowly. This makes a batter that can be dropped from a spoon. Drop by teaspoonfuls in boiling broth. Simmer for a half hour.

—Faye Clapacs Starman

Vladimir M. Rus Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

bred for the Habsburg rulers of the Austro-Hungarian empire. The world-famous Spanish Riding School in Vienna, which features them in the traditional school of performance known as dressage, now breeds its own.

Thanks to Cyril Grilc of Pompano Beach, Florida for submitting this interesting article.

Introducing OPTIMUM INCOME

Interest Rates for August, 1992

Yieldmaster II 7.95% (Good thru 8/31/92)

*Yield if held for 12 months and no withdrawals are taken during this period.

Our savings ideas are Safe, Secure and Guaranteed to \$100,000.

- ✓ High Monthly or Annual Income
- ✓ Like a CD, there are no sales charges and your money is safe

Over 50% of all pension funds are currently invested in this product.

No taxes on interest.

Call or write today for more information.

Optimum income Series 92-3 is a Single Premium Deferred Annuity

American-Slovenian Consultants

Financial Planner

DENNIS SAMSA — President

261-6592

AM Pena Bldg. 27801 Euclid Ave., Suite 450
Euclid, Ohio 44132

ZAK-ZAKRAJSEK

Funeral Home

6016 St. Clair Ave.

Phone 361-3112 or 361-3113

Zachary A. Zak,
licensed funeral director

LOANS
for improving
your home.
Call 689-LOAN.

Society
BANK

Member FDIC

Collinwood Homecoming Days

The Collinwood Slovenian Home, 15810 Holmes Avenue, will have their annual Homecoming Day celebration on Sunday, August 23rd on the Homes grounds and in the hall. Free admission.

Sunday, Oct. 4

Upstairs, Downstairs dance at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid. Benefit the Polka Hall of Fame. Donation \$6.

VESTI IZ SLOVENIJE

ZDA vzpostavile diplomatske odnose s Slovenijo — Procedura za imenovanje in akreditiranje veleposlanikov v teku

Pretekli teden, med kampanjskim obiskom v državi Colorado, je predsednik George Bush izjavil, da namerava v najkrajšem možnem času vzpostaviti uradne diplomatske odnose s Slovenijo, Hrvatsko ter Bosno in Hercegovino. Ta ukrep so komentatorji razumeli kot Bushovo reagiranje na rastoči pritisk nanj za odločnejše angažiranje v tkim jugoslovanski krizi in kot vsaj navidezni udarec Srbiji. ZDA so bile Slovenijo priznale že 7. aprila, vendar je vzelo še štiri mesece za vzpostavljanje diplomatskih stikov, čeprav je to bila formalnost že zaradi samega priznanja.

Bush je poslal potrebno dokumentacijo glede vzpostavljanja odnosov slovenskemu predsedniku Milanu Kučanu, ki je storil isto. Tako imajo ZDA in Slovenija od torka, torej 11. avgusta, formalne diplomatske odnose. Sedaj je v teku procedura, po kateri bodo ZDA imenovale veleposlanika v Slovenijo — kdo naj bi ta bil še ni znano — in Slovenija bo uradno predlagala svojega kandidata za ambasadorsko mesto v ZDA. To bo po vsej verjetnosti dosedanji predstavnik Slovenije v ZDA dr. Ernest Petrič, ki je v Washington prišel že jeseni 1990. Dr. Petrič je trenutno v Sloveniji, za ta čas služi torej Gregor Zoré kot odpravnik poslov. V uradu v Washingtonu je tudi Miklavž Borštnik, ki je služil pred leti kot vice-konzul v generalnem konzulatu Jugoslavije v Clevelandu.

Navezava diplomatskih odnosov bo Sloveniji omogočila odprtje svojega konzulata v Clevelandu, za kar se je že zavzela. Tudi tu so v teku priprave, vendar še ni mogoče o tem podrobnejše poročati.

Najnovejši ameriški ukrep je še dodaten korak k popolnemu uveljavljanju Slovenije kot neodvisna država, enaka glede svojega mednarodnega statusa vsem drugim v sestovni skupnosti. V septembru, ob zasedanju generalne skupščine Organizacije združenih narodov v New Yorku, bo Slovenija navzoča z močno delegacijo. Običajno na to zasedanje pridejo v New York predsedniki držav in vlad večine članic te osrednje mednarodne organizacije.

Slovenija na Olimpijskih igrah v Barceloni: dve bronasti medalji — Hrvaška osvojila srebrno kolajno v košarki

Preteklo nedeljo zvečer so se končale 25. Olimpijske igre, ki so bile v španskem mestu Barceloni. Na teh igrah je Slovenija prvič nastopila s svojo lastno ekipo. Slovenski športniki so si priborili dve bronasti medalji. Bronasto kolajno sta v veslaški kategoriji dvojca brez krmarja dosegla Denis Žvegelj in Iztok Čop. Pred štirimi leti sta v isti kategoriji na olimpijskih igrah v Seulu, Južna Koreja, dosegla srebrno kolajno (takrat sta seveda nastopala kot člana jugoslovanske ekipe) Bojan Prešeren in Sadik Mujkič. Na svetovnem prvenstvu lani na Dunaju sta bila Žvegelj in Čop tudi dosegla srebrno kolajno, v Barceloni pa sta se morala zadovoljiti z bronasto.

Druga bronasta kolajna za Slovenijo je prav tako prišla v veslanju. Priborili so jo v kategoriji četvorica brez krmarja Jani Klemenčič, Sadik Mujkič, Sašo Mirjanič in Milan Janša. Ti širje kakor Žvegelj in Čop prispadajo veslaški posadki iz Bleda.

Dva druga slovenska športnika sta dosegla 6. mesto, kar je za sorazmerno majhno državo kot Slovenijo tudi zavidljiv uspeh. V

finalu na 1500 m v prostem stilu je bil šesti najboljši slovenski plavalec Igor Majcen. Ljubljancan Majcen je že bil šesti na svetovnem prvenstvu, četrти pa na evropskem prvenstvu. Njegov čas je bil 15:19,12, zmagovalec, Avstralec Perkins, je pa s svojim časom 14:43,48 kar za pet sekund znižal doseđani rekord. Rajmond Debevec, strelec, se kljub pričakovanjem ni izkazal v dveh kategorijah, v streljanju z zračno puško in z malokalibrsko puško (60 leže), kajti je bil v uvrstitev 9. oz. 18. V streljanju z malokalibrsko puško proste izbire v trojnem položaju (3 x 40) se je pa Debevec uvrstil v finalno tekmovalje osmih najboljših. V tem finalu je dosegel 6. mesto, kar je torej njegova najboljša uvrstitev na OI. Mnogi so pa bili prepričani, da bo Debevec, sodeč po njegovih uspehih na drugih tekmovaljih zadnja leta, odnesel vsaj eno kolajno.

Tako kot Slovenija, je tudi Hrvaška letos prvič nastopila na OI z lastno ekipo. Tudi Hrvatje niso bili izrazito uspešni, z eno zelo veliko izjemo. Hrvaška košarkarska ekipa je namreč dosegla srebrno kolajno v kategoriji, ki je bila zaradi ameriškega moštva izpostavljena ogromni pozornosti. Letos so ZDA prvič nastopile s svojimi najboljšimi košarkarji, profesionalci torej, ki niso bili zadovoljni, če niso v kateri igri nasprotno ekipo premagali z najmanj 50 točkami. V finalu so se znašli Američani in Hrvatje, in je bil izid igre sicer že vnaprej znan, čeprav so kazali Hrvatje dokaj relativnega uspeha v prvi polovici. Tretji so bili, na veliko veselje publike, Litovci, ki so uživali, ko so premagali ekipo, ki je zastopala večino republik prejšnje Sovjetske zveze z Rusijo v prvi vrsti.

Slovenija dobi podporo Evropske skupnosti za prehajanje na tržno gospodarstvo

Evropska skupnost je naznanila, da je Slovenija upravičena do finančne podpore ES v prizadevanjih za prehod na tržno gospodarstvo. Skupnost ima pač poseben sklad z namenom, da pomaga državam nekdanje komunistične Evrope, ko preidejo od centralno planiranih gospodarstev na tržna. Iz tega sklada bo Slovenija prejela vseh skupaj devet milijonov ECU-jev (ECU je denarna enota ES), vrednih v US dolarjih 12,5 milijona. Od te vsote bo šlo 6,7 ECU-jev v prestrukturiranje slovenskih podjetij, da postanejo del privatnega sektorja. Ostalih 2,3 milijona ECU-jev je namenjenih programom, ki predvidevajo izmenjave na univerzitetni ravni in med podjetji v Sloveniji s podobnimi, privavnimi, v ES.

Slovenski predlog sprejet — Ni pa uresničljiv

Na nedavni posebni konferenci o beguncih iz Bosne in Hercegovine, ki je bil konec julija v Ženevi, je slovenski zunanjki minister dr. Dimitrij Rupel predlagal ustanovitev na ozemlju BiH tri cone, ki bi bile varovane neposredno od Združenih narodov, in v vsaki katerih naj bi se zbiral begunci iz ene prizadetih narodnosti. Tako naj bi bila cona za Muslimane, za Hrvate in za Srbe. Pobudo so podprle mnoge delegacije, težava je pa v tem, da je glede na položaj, ki prevladuje v BiH, povsem neuresničljiva.

Posebej zahodnoevropske države so slovenski pobudi naklonjeni, ker predvideva, da bo ogromna večina beguncev oziroma tistih, ki so izgubili svoje domove, ostala v domači republiki, BiH, ne pa drvela v države Zahodne Evrope. Današnji *New York Times* poroča npr., da je Anglija izgnala 36 beguncov, ki so bili prišli v Veliko Britanijo iz Hrvaške, Srbije in BiH.

Državljanstvo Slovencev po svetu

To sporočilo javnosti izpod peresa Božota Trudna iz službe za stike z javnosti pri slovenskem notranjem ministrstvu, je bil objavljen v »Slovencu« 1. avgusta. Tu v ZDA in v Kanadi je baje še vedno več tistih, ki si še niso na jasnom glede na njihovo slovensko državljanstvo.

Ur.

Med Slovenci v svetu je še vedno mnogo vprašanj v zvezi z državljanstvom Republike Slovenije. Ministrstvo za notranje zadeve Republike Slovenije zato poskuša odgovoriti na tista, ki so najpomembnejša oz. najaktualnejša.

Po zakonu o državljanstvu Republike Slovenije, ki je bil kot samostojen, državotvoren zakon sprejet ob razglasitvi samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije 25.6. 1991, je državljanstvo vprašljivo samo za osebe, ki na dan 25.6. 1991 niso imele državljanstva SR Slovenije in SFRJ.

Ugotavljamo, da je večina slovenskih izseljencev v zmoti. Če so imeli doslej državljanstvo SFRJ, pa sami niso zaprosili za odpust iz državljanstva ali jim ni bilo odvzeto oz. ga niso izgubili z odsotnostjo, so še vedno državljeni Republike Slovenije in jim tega državljanstva ni treba obnavljati. Večina ljudi namreč ni bila seznanjena s tem, da je poleg jugoslovanskega vsakdo imel tudi republiško državljanstvo, saj to do 25.6. 1991 ni imelo nobenih pravnih posledic.

Če je oseba odšla iz Slovenije v tujino pred letom 1948, ko so se začele vzpostavljati državljanke knjige, in zato ni vpisana v to evidenco, to ne pomeni, da ni državljan Republike Slovenije. Če ji državljanstvo ni prenehalo z odločbo o odpustu, odvzemtu ali o odsotnosti, je treba le urediti vpis v evidenco državljanov Republike Slovenije, kar pa ni vezano na rok. Državljanstvo se v tem primeru ugotavlja po predpisih o državljanstvu, ki so veljali v času rojstva posameznika oz. njegovih prednikov.

Za ugotovitev in evidentiranje državljanstva je pristojen občinski upravni organ za notranje zadeve, zato se lahko vsak posameznik sam, ali pa prek svojega pooblaščanca (znanca, sorodnika) obrne na občino, od koder je odšel v tujino, z zahtevo za ugotovitev in evidentiranje državljanstva. Pooblastila ni treba overjati.

Slovenci, ki so bili odpuščeni iz jugoslovanskega državljanstva, so bili odpuščeni tudi iz slovenskega državljanstva, zato niso slovenski državljeni. Državljanstvo je bilo odvzeto le 1.278 osebam. Odločbe niso bile nikomur vročene, večina prizadetih pa je bila s tem seznanjena prek sorodnikov ali

znanec, saj jim je bilo zaradi tega pogosto podržavljeno tudi nepremično premoženje.

Te osebe lahko ponovno pridobijo državljanstvo Republike Slovenije brez vseh pogojev, če so oddali vlogo do 25.6. 1992, rok pa bo podaljšan do 25.6. 1993.

Zakon je prenehal veljati leta 1963, zato po tem letu na osnovi tega zakona ni bilo mogoče nikomur več odvzeti državljanstva.

Primorski emigranti, ki so odšli iz Slovenije pred 10.6. 1940, bodo lahko pridobili državljanstvo RS na podlagi izredne naturalizacije, torej brez vseh pogojev. Postopek za dopolnitev zakona, ki bo to omogočal, je v teku. Njihova prošnja ni vezana na rok.

Primorski izseljenci, ki so imeli na dan 10.6. 1940 prebivališče v Sloveniji, pa niso izbrali italijanskega državljanstva, so slovenski državljeni, če jim državljanstvo ni bilo odvzeto z odločbo oz. če niso sami zaprosili za odpust.

Osebe, ki so se iz ozemlja bivše cone B Svobodnega tržaškega ozemlja izselile v Italijo do 5.7. 1957, niso državljeni Slovenije, prav tako ne osebe s tega območja, ki so imele na dan 3.4. 1977 prebivališče v Italiji.

Osebe slovenske narodnosti imajo oz. lahko pridobijo državljanstvo RS ne glede na predpise drugih držav, saj zakon dovoljuje (tolerira) dvojno državljanstvo.

Otroci iz mešanih zakonov, rojeni izven Republike Slovenije, postanejo državljeni Republike Slovenije, če so do 23. leta starosti priglašeni kot državljeni Republike Slovenije. Do 18. leta jih priglašajo starši, od 18. do 23. leta starosti pa to storijo sami, s preprosto izjavo, da priglašajo svojega otroka oz. sebe kot državljeni Republike Slovenije.

Izjavi je treba priložiti izpis iz rojstne matične knjige in izpis iz poročne matične knjige za starše, če so sklenili zakonsko zvezo v tujini. Listine morajo biti prevedene. Izjava se lahko pošle neposredno upravnemu organu za notranje zadeve občine, od koder je roditelj, ki je državljen Republike Slovenije, odšel v tujino. Pogoj za priglasitev je, kot je že navedeno, državljanstvo Slovenije enega od staršev (ne zadostuje le narodnost).

Obrazci prošenj, zahtev, izjav in drugih pisanih, s katerimi se posamezniki obračajo na pristojne organe za notranje zadeve zaradi urejanja državljanstva, niso predpisani. Vsebinu vlog je objektivno nemogoče predpisati, saj je vsakega posameznika v teh postopkih treba obravnavati kot individua.

(dalje na str. 10)

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. - 216/431-0628 - Cleveland, OH 44103

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec - Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel - Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$25 na leto za ZDA; \$30 za Kanado (v ZD valuti)

Dežele izven ZDA in Kanade:

\$35 na leto, računano v ameriški valuti

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$25 per year; Canada: \$30 in U.S. currency

Foreign:

\$35 per year U.S. or equivalent foreign currency

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

POSTMASTER: Send address change to American Home,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1627

Fax (216) 361-4088 Published every Thursday

No. 32 Thursday, August 13, 1992

O vojaški intervenciji v BiH

V zadnjem tednu rastejo pritiski tako na ameriško vlado kot na vodilne evropske ter na Združene narode, naj vendar nekaj krepkega storijo za ustavitev nehumanega vojskovanja v Bosni in Hercegovini, kjer je očitno, da je večina žrtev civilistov in da je tako po želji napadalcev, se pravi Srbov. Predsednik Bush je bil prisiljen angažirati se, vendar se upira vsem zahtevam, naj pristane na neposredno ameriško vojaško vmešavanje. Bush in evropske države so pač pristale le na možno uporabo sile za zagotavljanje varne dostave humanitarne pomoči prizadetim civilistom. Še tu, izgleda, imajo v mislih le tiste civili v Sarajevu in okolici, čeprav divja vojna in srbsko »etnično čiščenje« v mnogih drugih krajih BiH.

Bush in njegovi svetovalci poudarjajo, da je vsaka uporaba kopenskih sil v BiH oz. bivši Jugoslaviji izključena. Poleg Busha samega, so najbolj odločni pri tem ameriški vojaški krogi, katerih predstavnik je dejal, da bi zahtevalo obvladovanje položaja v BiH in sosednih od Srbov zasedenih krajih vojsko najmanj 400.000 mož in še to obvladovanje bi trajalo le tako dolgo, ko bi bila ta vojska navzoča. Ko bi odšla, bi se obnovilo staro vojskovanje. Evropske vlade so istega mnenja in še manj navdušene za posiljanje svojih vojakov v BiH.

Poglavitna težava za zahodne države je, da njih voditelji ne vidijo izhoda iz vojaške intervencije. Prepričani so, in Bush skoro prvi med njimi, da bi vsi pristaši vojaških akcij kmalu obmolknil, če bi take akcije začele prinašati izgube, če bi začeli padati ameriški, angleški, francoski in drugi vojaki, vse te žrtve bi pa ne prinašale nobenih vidnih uspehov. Zagovorniki intervencije, tu predvsem Bosanci in Hrvatje in drugi neposredno prizadeti, pravijo, da bi prvi letalski napadi na srbske topničarje in njih topove, na srbska vojaška letališča in vojaška oporišča ter skladišča bili dovolj za prepričitev agresorjev, naj nehajo in pristanejo na kompromisno rešitev. Taki argumenti očitno ne nosijo dosti teže.

Zagovorniki ameriškega in zahodnoveropskega angažiranja v BiH zadnji čas preusmerjajo svojo kampanjo bolj in bolj v poudarjanje, da so dogodki v BiH le predhodnica za druge podobne, a še hujše zaplete. Če bo Srbom uspelo, menijo, jih bodo posnemali ne le v raznih krajih vzhodne Evrope in bivše Sovjetske zveze, marveč v drugih kontinentih. Že Srbi sami, dodajajo, če bodo uspeli v BiH in v delih Hrvaške, ki so jih bili zasedli oz. kontrolirajo s silo zoper legitimno hrvaško oblast, bodo gotovo začeli na Kosovu ter v Makedoniji. Zato ni izključiti razši-

ritve nestabilnosti. In če so bile zahodne države precej odklonilne do navala beguncev iz BiH, koliko prijaznejši bodo ob možnosti navalov albanskih beguncev? Italija je pač že pokazala, koliko Albancev iz same Albanije je pripravljena sprejeti.

Če kaj, bo čez čas ta argument morda največ vplival posebej na evropske države: da vendar morajo učinkovito ukrepati v BiH, tudi s silo, kajti v drugačnem primeru jih najbrž čakajo še večje in hujše tragedije, ne le na Balkanu, marveč v celotni Vzhodni Evropi. Dojemanje tega prodira počasi, za nesrečno ljudstvo BiH daleč prepočasi, a prodira.

Dr. Rudolph M. Susel

DROBTINICE, SLADKE IN ŽALTAVE

CLEVELAND, O. - Tak vendar enkrat! Dve leti smo čakali, da bi nekdo izmed izobražencev podal oceno knjige Partizan nekoliko drugače. Tu in tam, zdaj eden drugič drugi, smo nekaj v dopisih drezali in vse skupaj je bilo malo več kar kor nič.

Sedaj pa! Hvala Vam, č.g. Lojze Kukovica, hvala tja v daljno Argentino, ker ste se zavzeli in svojemu sobratu, nekdanjemu partizanu in sedaj jezuitu p. Francu Cerarju rahlo 'popeglal' vsaj nekaj robov, ki so se mu nagrbančili v času njegovega partizanjenja.

Oba dopisa: Ob knjigi Franca Cerarja in dopis Odgovor na odgovor, smo z zadoščenjem prečitali in za tako lepo razpravljanje p. Kukovici le čestitamo. Za zaključek je p. Kukovica zapisal: »To naj bi bilo vse. Še in še bi se dalo o tem govoriti, a za bralca, ki hoče razumeti, bo dovolj.«

Ni samo, da je lepo, bilo je tudi nujno, da se je p. Kukovica oglasil, kajti v mnogih, ki so knjigo pazljivo prebrali in ne samo prelistali, je nastal sum — človeški smo —, kaj če so vsi jezuiti temu pisani na-

Vabilo na piknik Misijonske Znamkarske Akcije

CLEVELAND, O. - V kolegarju prireditev je že dolgo napisano, da bo letosnji piknik Misijonske znamkarske akcije (MZA) v nedeljo, 23. avgusta, na Slovenski pristavi. Približujemo se temu datumu in vas, bralce Ameriške domovine, iskreno vabimo na ta piknik.

Ker letos ne bo med nami duhovnega voditelja tega misijonskega gibanja g. Karla Wolbanga iz Toronto, bo imel sv. mašo dr. Pavel Krajnik, župnik fare sv. Cirila in Metoda v Lorainu, Ohio. Maša bo ob 12. uri in bo darovana za vse naše misijonarje na terenu, kot tudi za delavce v zaledju. Po maši bo na razpolago kosi in tudi drugih dobrat ne bo manjkalo. Okrog pete ure bodo litaniye Matere božje, saj mi vsi potrebujemo Marijinega varstva pri vsem delu, posebno pa še pri misijonskem.

Gospodinje lepo prosimo za domače pecivo in že v naprej: iskren Bog plačaj!

Naj nas ljubezen do Jezusa, ki nas vse neizmerno ljubi in se dan za dnem daruje na naših oltarjih v spravo za naše grehe, vodi in navdušuje pri delu za misijone!

MZA - Cleveland

Slovenska folklorna skupina KRES vabi na veselico

CLEVELAND, O. - Slovenska folklorna skupina Kres prireja veselico na Slovenski pristavi v nedeljo, 30. avgusta. Servirano bo kosilo z govejim rezkom, pečenim na žaru (\$11) oziroma svinjsko pečenko (\$9). Za rezervacijo nakaznic, pokličite Metko Gobec na 944-7237 ali Veroniko Stropnik na 946-3875. Kosilo bo servirano med 12.30 in 2.30 pop.

Ob pol štirih vas bo Kres zavaval s kratkim plesnim sporedom. Po programu bo za ples in zabavo igrал Trio Staneta Mejača.

Zadnja leta so bila za Kres čas sprememb in novih preizkušenj. Zaradi omejenega članstva vam letos ne moremo nuditi dolgega programa. Toda Kres bo, s pomočjo novih članov in članic, vedno vtrajal za ohranitev in gojitev tradicij slovenske plesne follore. Ako želite sodelovati in se nam pridružiti, pokličiti Metko Gobec ali Veroniko Stropnik.

Diana Pugel

no kulturnikom, propagandistom.

Na str. 50 se bere: Po padcu Turjaka med belogardisti je bilo tudi nekaj duhovnikov in bogoslovcev. Partizani da so z njimi ravnali lepo, in da so jim ponudili prostost pod pogojem, da podpišejo izjavo, v kateri obžalujejo sodelovanje z okupatorjem in belo gardo ter priznavajo novo oblast. Ob prvih priložnosti pa so odšli v okupirano Ljubljano.

P. Cerar piše: »Kje je bil njihov pogum, kje možnost? Ali v času vojne beseda nič ne velja? Ali ne obstajajo neke vrednote, ki za kristjane velja jo vedno in povsod?« Pohujšanje brez podlage.

Po p. Cerarjevem razmišljanju, ki mu pogostoma sledi, naj bi šli zajte duhovniki v grmovje, da bi tam partizani z njimi lažje obračunali. Ali ni to za kristjana grešna misel in želja, čeprav je ni p. Cerar prav izrecno izrekel.

Kako to, da p. Cerar, praktičen kristjan in še globoko veren zraven, ni takrat oddelil v kulturnikom odpovedal, a je posel še z veseljem sprejel? Saj, če bi bil rekel ne in povedal razlog, bi se mu bilo nič hudega zgodilo — razen seveda, če ne bi bil še tisti dan samo za glavo prikrajan. Podobno bi se bilo zgodilo, če ne bi podpisali zajeti duhovniki in bogoslovci tistega ponujenega formularja. In še to bi dodal: takrat nobeden razen partizanov ni priznal razen 'novo oblast'.

Že enkrat sem omenil, da imam v Zambiji rojaka, priatelja Lovra Tomažina, ki meni obvlada ducat jezikov. Njegov oče je bil na smrt obsojen že na začetku, ko 'bela garda' še spočeta ni bila. Tudi p. Tomazin je »jezuit nekoliko drugače« in se zelo čudi, kako je mogel bivši partizan, duhov-

(dalje na str. 9)

Pevci iz Amerike na Studencu

Bodi zdrava domovina

Dopis, ki sledi, je izšel 10. julija v domžalskem listu »Slamnik«, iz poda peresa glavnega in odgovornega urednika Stane Stražarja, ki je bil pred meseci na obisku v ZDA in Clevelandu in se med drugim oglasil na uredništvu AD ter se pogovarjal z urednikom. Dopis je sicer laskava ocena koncerta clevelandskih Fantov na vasi v Domžalah. Tekst posredujemo našim bralcem v celoti. V »Slamniku« je tekst spremjal še slika Fantov, posnetna med samim koncertom. Za izvod »Slamnika« se zahvalimo naročniku Štefanu Rezonju.

Kulturno društvo Miran Jarc iz Škocjana je v soboto, 4. julija, v svojem poletnem gledališču na Studencu imelo v gosteh moški pevski zbor Fantje na vasi iz Clevelandu. Svojo pevsko turnejo po Sloveniji je zbor trinajstih pvcov začel na Studencu. Vsi pvcvi so rojeni v Ameriki in so potomci naših izseljencev. Domače kulturno društvo je tako pvcem kot drugim izseljencem iz Amerike, Kanade in Argentine pripravilo prirščen sprejem.

Do nastopa pvcov iz Clevelandu v poletnem gledališču na Studencu je prišlo na pobudo bratranca Franca Stražarja, ki že skoraj vse povojno obdobje živi v Toronto. Ves čas med obiskom v Kanadi sem bival pri njem in se mu za gostoljubje zahvaljujem. Omogočil mi je tudi potovanje v Cleveland. Stražar, ki je tudi odličen pvec in dobro pozna pvcvske sposobnosti tega clevelandskega zboru, je svetoval, naj bi zbor med pevsko turnejo po Sloveniji povabil tudi v studenški auditorij.

V Clevelandu sem od Stane Krulca, kjer sem stanoval, poklical Janeza Sršena in že sva se dogovorila za koncert na Studencu.

V soboto popoldne so si pvcvi iz Clevelandu po kosilu v Jamarskem domu na Gorjuši ogledali Železno jamo in muzejske zbirke. Potem smo se z avtobusom zapeljali na pokušino piva Adam Ravbar v pivnico na Rodici. Pvcvi so si tudi ogledali to zasebno proizvodnjo piva. Po ogledu Jelovško-vih fresk v grobeljski baročni cerkvi nas je pot vodila v an-

gleški park v Arboretumu v Volčjem potoku. Nato smo se odpeljali v Moravče in nazaj grede skozi Vrhopolje proti Studencu, kjer so se pvcvi pripravili za nastop.

Ob pol devetih zvečer so se najprej oglasili škocjanski zvonovi in z ubranim pritravanjem pozdravili goste in udeležence glasbenega večera. Poleg narodnih noš, vseh je bilo več kot sto, so pvcvi pričakale tudi tri kočije s konji. Udeleženci so kar iz svojih sedežev spremljali pvcve, ki so se iz Škocjana pripeljali na prizorišče. Trio družine Novina iz okolice Novega mesta, ki je bil gost večera, je med tem igral: Gor čez Izaro. Ko so pvcvi izstopili iz kočij, so se pozdravili z obiskovalci ter se posedli med narodne noše, ki so za to izseljenško praznovanje prišle iz okoliških vasi in celo iz Iha na, Bišč in Domžal.

Kulturni program je začel Dekliški pevski zbor iz Domžal pod vodstvom Karla Leskovca ter pvcem in gostom v pozdrav zapel tri pesmi. Nato je lepo urejeno in s cvetjem okusno okrašeno sceno z napisom: BODI ZDRAVA DOMOVINA s svojo ubrano pesmijo in čistimi glasovi požlahtnil še zbor Fantje na vasi iz Amerike.

V začetnem delu koncerta je pvcvi in vse izseljence ter njihove svojce in druge poslušalce s posebej za to priložnost izbranimi besedami pozdravil župan občine Domžale mag. Ervin Anton Schwarzbartl, ki je med drugim dejal, da si želimo še več uspešnega sodelovanja na kulturnem, gospodarskem in drugih področjih. Pvcvi je spodbuja, naj vztrajajo v prepevanju lepe slovenske pesmi in naj govorico svojih mater in očetov posredujejo potomcem. Župan je pvcem naročil, naj iskrene pozdrave sporočijo županu mesta Clevelandu in Euclida. V svojem slavnostnem govoru je tudi povedal, da je župan mesta Euclida gospod Mayor Lynch v znak pobratenga zastopniku občine Domžale na svečani seji občinskega sveta v Euclidu 4. maja izročil ključ kot simbol mesta Euclida.

Drugi del koncerta je začela instrumentalna skupina druži-

ne Novina. Poslušalce je posebej navdušil petletni Tomažek z igranjem na bariton. Potem so vse do konca program izpolnili pvcvi iz Clevelandu. Program je povezoval in se nekajkrat ustavila pri lepotah Slovenije, značaju slovenskega človeka ter vmes vpletla spomin na sedaj že skoraj pozabljeno slamnikarstvo Blaženka Mali. V spomin na tradicijo domžalskega slamnikarstva je ob koncu programa na oder pritekel trinajst deklet s slamniki na glavah in so jih dale nastopajočim Clevelandčanom na glave. Dale so jim tudi nagelj z rožmarinom. To so uprizorile tako prisrčno, da je mnoge udeležence tako ganilo, da so se jim oči orosile.

Predsednik zobra Fantje na vasi Janez Tominc se je organizatorjem zahvalil za prisrčen sprejem in prijetna presenečenja. Naj dodamo še to, da so starši dveh pvcov doma iz naše občine. Ta pvcva sta Tomaž Sršen in Janez Sršen, ki je hkrati tudi pvcovod.

Na oder so nato prišle še narodne noše, »furmani« pa so se med poslušalce in nastopajoče pripeljali s konji v kočijah. Fantje na vasi, ki so po petnajstih letih skupnega nastopanja že krepki možje, so se poslovili od svojih navdušenih poslušalcev, posedli so se v kočije in se, tako kot so se na začetku pripeljali, zdaj odpeljali.

Da je bilo to prijetno doživetje in srečanje pvcov, izseljencev in domačinov več kot navaden glasbeni večer, kot so ga poimenovali organizatorji, pove tudi to, da mnogi poslušalci, vseh je bilo več kot sedemsto, še dolgo potem niso zapustili gledališča. Občudovali so lepo oklico, katero tako kot zmeraj obogati še lepo osvetljena cerkev sv. Kancijana zadaj na hribu.

Izseljeni in njihovi svojci, ki so na Studenec prišli iz vse Slovenije, so se posebej čudili lepo urejenemu poletnemu gledališču s pomicno streho sredi zelenih okolic. Med poslušalci je bil tudi dr. Stanko Busar, kandidat za predsednika predsedstva Slovenije. Domačinov je bilo to pot res nekaj manj kot ponavadi, kar je po dveh gostovanjih ljubljanske operne hiše s Straussovo opereto NETOPIR pred enim tednom povsem razumljivo.

Pevski zbor iz Clevelandu je homogen, kako vostno dovršen in sodi med najboljše zbole, ki jih Slovenci primoremo zunaj naše domovine. Pvcvi iz daljnega Clevelandu, daleč od svoje matične domovine prekašajo številne pvcvske zbole doma. Čeprav so vsi rojeni v Ameriki, nimajo težav z izgovorjanjem, kar je prav gotovo zasluga njihovih staršev. Sobotni nastop Clevelandčanov na Studencu je bil zelo uspešen, za kar so jih poslušalci nagradili z navdušenimi aplavzi.

Fantje na vasi med koncertom v Studencu, Slovenija

Časopis »Slovenec« si utira pot v Ameriko

CLEVELAND, O. - Dnevnik »Slovenec« je lani v juniju, po 46 letih prekinitev — komunistični režim ga je maja 1945 ustavil in zasegel vse njegovo imetje skupaj s Katoliško tiskarno, v kateri je bil tiskan — znova začel redno izhajati. Pošiljanje »Slovenca« v Cleveland je bilo težavno in zelo zamudno. Tudi letalska pošta je bila precej negotova in počasnna. Nekatere številke časopisa so potovale iz Ljubljane do Clevelandu tudi po dva tedna in dalj. Sedaj so se stvari uredile in list prihaja precej redno.

DROBTINICE

(nadaljevanje s str. 8)

nik že vrsto let ko je knjigo pisal, tako pisati. V pismu mi pravi: »Drugo leto, če bo božja volja, bom šel domov, p. Cerarja osebno obiskal in ga lepo prosil, naj tisto pisanje popravi — naj napiše drugo knjigo.« Nesmisel.

V svoji knjigi in v odgovoru na p. Kukovico, je p. Cerar pisal: »Rad bi dočakal dan, ko bodo begunci v tujini prenehali s svojo mučeniško držo in se odločili za trezno presojanje medvojnih razmer.«

No, p. Cerarju želim zadovoljivega življenga polnih stollet in še nekaj povrhu, povem mu pa, da tistega dne ne bo dočakal. S tem dejstvom naj se kar spriazni. Sicer ne vem, iz kakšnih razlogov naj bi bilo to njemu težko?

Nekam smrkavo vreme nas Clevelandčane letos obiskuje, vendar smo odločeni, da gremo to nedeljo (16. avg.) na Slovensko pristavo na naš žeganjski piknik, piknik fare Marije Vnebovzete. 'Marele' bomo vzeli s seboj in jih razpeli v slučaju dežja ali pa tudi v slučaju vročine. Sicer je pa na Pristavi strehe za tisoč ljudi.

Ta naš piknik — tam onkraj velike luže bi mu rekli vrtna veselica — bomo pričeli ob 12. uri s sv. mašo. Tako se spodobi. Po maši bo kosilo, nato bomo lahko peli in plesali, starejši le kramljali in obujali spomine na prošle dni. Čakali bomo, če nas bo sreča našla; iskala nas bo le pogojno, pač samo, če smo bili kupili v ta način srečke, ki so nam bile na ponudbo. Z veseljem sprejmo to malo žrtvico in se v veseljem razpoloženju podajmo v nedeljo na pot — na Slovensko pristavo. Tako! Na veselo svidenje!

»Slovenec« je začel izhajati leta 1873 in je redno izhajal vse do leta 1945. Ustanovljen je bil z namenom, da brani in utruje slovensko narodno zavest ter da širi in utruje med Slovenci katoliški svetovni nazor, katoliški socialni nauk, da zavrača napade na katoliško vero, ki so bili v tedaj divjadičem »kulturnem boju« polni zagrizenosti, laži in potvarjanj.

»Slovenec« je vseskozi, tudi v času italijanske in nemške okupacije, dosledno vztrajal pri obrambi slovenstva, katoliške Cerkve in demokracije. Zaradi tega je prihajal vedno znova v težave in nevarnost ukinitve. V času zasedbe Slovenije so Italijani in Nemci ostro nadzorovali pisanje lista ter grozili s hudimi kaznimi, zahtevali objave poročil in razlag, ki bi jih list sam nikdar ne objavil. To potrjuje tudi dejstvo, da je bil direktor uprave ing. Jože Sodja zaprt in poslan v zloglasno koncentracijsko taborišče Mauthausen, kjer so ga vsega izčrpanega osvobodili Amerikanci, prof. Vinko Lipovec, redni sodelavec lista z dnevnim kolonom in zgodovinskimi in zemljepisnimi komentarji, pa je bil zaprt in poslan v koncentracijsko taborišče Dachau, kjer ga je vsega izčrpanega po prebolelem peganem tifusu rešila smrtna osvoboditev po ameriški vojski.

Po svetovnem razsulu komunizma in osamosvojitvi Slovenije, je »Slovenec« ponovno zaživel, da nadaljuje s svojim delom, ki ga je vršil do leta 1945. Sedaj so potrebe še neprimerno večje, kot kdaj koli prej. Zato ga podprimo, da bo mogel vztrajati. Berimo »Slovenca«, kupujmo ga, načrimo se nanj in priporočajmo ga svojim slovenskim znancem in prijateljem. Kdor hoče biti pravilno poučen o razmerah v naši rojstni domovini Sloveniji, ne more biti brez »Slovenca«.

Sobotne številke časopisa so in bodo redno naprodaj v trgovini Tivoli v SND na St. Clair Ave. (trgovina je odprta od torka do sobote) in v trgovini Patria na E. 185 cesti. Kdor ga želi naročiti, da ga dobiva na dom po letalski pošti, lahko pokliče (216) 481-9150, ali piše na pooblaščenega zastopnika lista:

Anton Oblak
24300 Yosemite Drive
Euclid, OH 44117

Anton Oblak

Podpirajmo Slovenijo!

Prijatel's Pharmacy
St. Clair Ave. & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE
OHIO. — AID FOR AGED
PRESCRIPTIONS

J. P.

Na fotografiji so STANE STRAŽAR, urednik domžalskega lista »Slamnik« in avtor laskave ocene koncerta Fantov na vasi — njegov članek priobčujemo zgoraj — med njim obiskom v Clevelandu. Na desni je euclidski župan David Lynch. Mesto Euclid je pač pobratenzo z Domžalami. V sredini je gdč. Tatjana Majer, Slovenka, zaposlena kot administrativna asistentka v euclidski mestni upravi. Stojec zadaj je Joseph Farrell, predsednik euclidskega mestnega sveta.

Slovenska Folklorna Skupina KRES

Zora Tavčar:

Intervju z dr. Jožetom Bernikom

— II. del —

• Kako ste se vživeli v takšno velemestno vesolje, kot je Chicago? Koliko milijonov prebivalcev šteje? Koliko šteje tamkajšnja slovenska skupnost? Kje se zbirajo Slovenci? Slovenski tisk? Vaš prijateljski krog?

Veliki Chicago ima 5 do 6 milijonov prebivalcev, ožje mesto pa nekako 3 do 4 milijone. Slovenska skupnost ima kakih 30.000 ljudi, med katere štejem tudi drugo in tretjo generacijo. Aktivnih Slovencev je samo nekaj tisoč.

Vživel sem se razmeroma zlahka. V začetku mi je bila v veliko pomoč kar mogočna slovenska skupnost, ki se je poživila z velikim prilivom političnih emigrantov v letih 1949 in 1950. Tam smo se v glavnem zbirali v slovenski fari Sv. Štefana, ki še danes obstaja. Imeli smo nešteto preditev, predavanj in podobno. Ko sem začel polno študirati in se profesionalno udejstvovati, zlasti pa spričo nenehnih potovanj po svetu, sem moral to udejstvovanje v slovenskem svetu zelo omejiti.

Klub svoji intenzivni profesionalni dejavnosti sem vedno aktivno podpiral vse pobude v našem slovenskem krogu v Chicagu. Nekaj let pred upokojitvijo sem se mogel zopet vključiti v intenzivnejše delo in začeti s pobudami, kako dvigniti slovensko narodno občutje v naših ljudeh. Tudi tu je namreč skupnost razdeljena, kot drugod, na katoliško in levičarsko usmerjene. Ker je bil katoliški del izseljencev ves čas po vojni ne samo ignoriran, ampak tudi aktivno napadan, se otroci teh izseljencev niso mogli identificirati s Slovenijo. To je najbolj žalosten del politike slovenskega komunističnega režima za izseljence v ZDA.

V Chicagu samem nimamo časopisa. Imamo pa Ameriško domovino v Clevelandu, ki nekako združuje katoliško usmerjene izseljence. V frančiškanskem samostanu v Lemontu blizu Chicaga pa izhaja mesečnik Ave Maria.

Največja aktivnost, ki jo imamo trenutno Slovenci v Chicagu, je akcija za zgraditev slovenskega kulturnega doma na zemlji, ki so nam jo dali v dolgoročni, skoraj zastonjski najem očetje frančiškani v Lemontu. Stalo bo skoraj milijon dolarjev. Tudi sam sem v odboru.

Slovenci imamo v Chicagu številne organizacije, najbolj aktiven je trenutno Slovensko-ameriški svet, povezan z onim v Clevelandu. Zasleduje slovensko dogajanje v domovini in je dajal pobude za razne aktivnosti v prid priznanju Slovenije ter tudi drugače podpira Slovenijo.

Imamo tri prijateljske kroge, ameriškega, slovenskega in španskega. Z ženo imava zelo bogato in pestro socialno življenje. Od Slovencev se največ družimo z družino mojega sošolca dr. Šemeta, s tremi sinovi znane Remčeve družine iz Ljubljane (tovarna pohištva v Duplici), z družino dr. F. Puca in Prekmurcem Martinom Hozjanom, ki ima svetovnoznameno tovarno strojev za zlaganje časopisov. In z mnogimi drugimi.

• Kaj pa Vaši stiki s Slovenci v ZDA in Kanadi?

Imamo tesne stike z mnogimi slovenskimi prijatelji v Clevelandu, Washingtonu, New Yorku, Seattlu in San Franciscu. In tudi v Toronto in Ottawi v Kanadi. To so v glavnem politični emigranti. Naj omenim samo dva: dr. Petra Remca, ki je profesor mednarodnih odnosov na jezuitski Fordham univerzi v New Yorku in je svetovalec vatikanske delegacije pri Združenih narodih, in pa Bineta Medveda, ki je podpredsednik za patente in iznajdbe pri veliki družbi v Minneapolisu v Minnesota (pravkar je dobil 100 milijonsko pravdo proti več japonskim družbam).

• Ste kdaj obiskali Argentino in se spoznali v krogu Slovenske kulturne akcije? Imate na to kake spomine?

Argentino sem večkrat obi-

prijeja
V E S E L I C O
na Slovenski pristavi

V NEDELJO, 30. AVGUSTA

Kosilo med 12.30 in 2.30

Za ples in zabavo igra TRIO STANETA MEJAČA

Stejk kosilo - \$11

Plesni nastop ob 3:30

Svinjska pečenka - \$9

skal poslovno, zdaj pa z ženo, ki ima v Argentini mater, bratre in sestre, obiskujeva to deželo vsako leto. Slovenske razmere tam poznam zelo dobro, sem podporni član Slovenske kulturne akcije, katero sem redno poskušal podpreti tako moralno kot finančno. Tam imam tudi zelo dobre prijatelje (dr. Marko Kremžar, Zorko Simčič, dr. Milan Komar, ki ga imam za enega najboljših slovenskih mislecev, pa družina Fink ter drugi).

• Koliko ste lahko sledili slovenski kulturi, tudi oni v matični domovini? Kateremu področju ste najbolj sledili?

Slovenske razmere sem spremljal, kolikor je iz daljave mogoče, pozorno vsa leta. Čeprav se nisem strinjal z večino članov, imam že skoraj od začetka izhajanja naročene *Naše razgleda*. Na ta način sem mo-

DRŽAVLJANSTVO

(nadaljevanje s str. 7)

dualno osebo, v državljanškem statusu odvisno od okoliščin, v katerih se je ob prelomih zgodovinskih dogodkih, vezanih na državno subjektivitetu v posameznih obdobjih, znašel posameznik.

Ti zgodovinski dogodki so: razpad Avstroogrške ter Saint-Germainske in Trianonske mirovne pogodbe, konstituiranje Kraljevine SHS; konstituiranje FLRJ in upoštevanje delne pravne kontinuitete, ki jo je samo v nekaterih predpisih vzpostavila ta država; priključitev Primorske k Jugoslaviji in predpisi, izhajajoči iz teh predpisov z vsemi izjemami, določenimi v mednarodnih sporazumih med Jugoslavijo in Italijo; ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja in Londonski memorandum iz leta 1954; Osimski sporazumi itd.

Klub temu smo kot pripomemek občinskim upravnim organom za notranje zadeve, ki so edini pristojni za ugotavljanje in evidentiranje državljanstva, pripravili opomnik, ki se lahko uporablja tudi kot vloga (zahteva) za ugotovitev državljanstva. Ta »obrazec« smo s podrobнимi navodili posredovali tudi ministrstvu za zunanje zadeve, ki ga je posredoval vsem diplomatsko-konzularnim predstavništvtvom RS v tujini kot tudi uradno poplašenim predstavnikom v državah, kjer še ni diplomatsko-konzularnih predstavništev.

gel slediti glavnim smerem v političnem dogajanju, kulturi in gospodarstvu. Imam naročene po letalski pošti in tudi prebiram *Slovenca* in *Delo*, *Družino* in *Novo revijo* iz Ljubljane, *Mladiko* iz Trsta ter *Celovški zvon* iz Celovca. Ter še *Svobodno Slovenijo*, *Duhovno življenje* ter *Izdaje SKA* iz Argentine pa *Slovensko državo* iz Kanade.

Kot podpredsednik Slovensko-ameriškega sveta pa dobivam tudi po faksu dnevna poročila Slovenske tiskovne agencije za informiranje Slovencev v Chicagu in okolici. In s sramom moram priznati, da naročam tudi *Tribuno* in *Mladino*. Po pošti pa prihajata še *Tabor* in *Domobranci vestnik*.

• Potovali ste po svetu. Najzanimivejša doživetja?

Kot sem že omenil, sem ogromno potoval. Najzanimivejše doživetje je bilo tisto na Tasmaniji. Tam smo imeli večletni projekt za skupno vlaganje z neko poljsko družbo, kar pa se je izkazalo kot zelo slaba investicija, vredna romana. Zanimiv je bil tudi večletni projekt za izgradnjo in opremo tovarne mleka za dojenčke v bivši SZ, s centrom v Kišinjevu v sedanji Moldaviji. Nato pa pogajanja z bolgarsko tajno policijo v Sofiji za izpustitev iz ječe visokega uslužbenca naše družbe, za katerega se je izkazalo, da je bil nedolžen, a smo morali kljub temu plačati visoko odkupnino.

Zelo zanimivo je bilo tudi, ko sem aktivno skoraj trideset let delal pri raznih skupnih vlaganjih na Japonskem, zadnja leta pa tudi na Koreji in na Kitajskem. Seveda ni manjkalno aktivnosti tudi v Južni Afriki in veliko v Avstraliji ter Južni Ameriki. Skoraj ni dežele, kamor me ne bi bila pripeljala moja odgovornost.

Potoval sem z vsemi mogočimi sredstvi, vključno s Concordom. Kasneje, od 70. let naprej, s privavnimi avioni, ki jih je imela naša družba (Za štiri do deset ljudi).

• Kdaj ste prvič po vojni obiskali Slovenijo? S kakšnimi vtisi? Kakšen vtis pa Vam daje Slovenija danes?

Ko sva bila z ženo na Dunaju 1960. leta, so me starši pregovorili, da sva prišla v Škofjo Loko na poroko moje mlajše sestre. Moram reči, da so me razmere popolnoma deprimore in se nisem želel vrniti: po-

sledice revolucije, izguba tolikih prijateljev, razsulo nekdaj bogatega katoliškega življenja so me močno pretresli. Ven dar, že po nekaj letih ko sem po službeni dolžnosti moral potovati v razne socialistične države, med drugim tudi v Jugoslavijo, mi je to ponovno dalo možnost opazovati razmere v teh deželah.

Mnogi so mi tedaj celo zamerili moj obisk Slovenije. Držal sem se strogo principa, da sem v glavnem obiskoval svojo družino in se omejeval na poslovne stike, ti pa so bili ponajveč v Beogradu, kjer se je zdela strpnost večja kakor v Sloveniji.

Moram reči, da smo razsulo komunističnega sistema z navdušenjem pozdravili vsi Slovenci zunaj domovine in seveda tudi jaz. Ko sem bil takoj po koncu druge svetovne vojne v Italiji, sem gledal, kako so zavezniki poskrbeli za to, da so bili vrhovi fašizma takoj odstranjeni iz oblastvenih struktur. To se je vsem zdelo povsem normalno in pravično. V Sloveniji pa vidimo preimenovanja, prebarvanja istih vratov v nove oblastvene strukture.

Kot pravniku mi je povsem nerazumljivo, da isti ljudje, ki so vodili slovenski narod v katastrofo, zdaj hočejo odločilno vplivati v preobrazbi slovenske družbe. Kljub temu pa imam zaupanje v slovenske ljudi, ki jih smatram za izredno sposobne po svetovnih merilih. Vem, da bodo našli pot v resnično pluralistično družbo in ustvarili demokratisko politično prakso ter kulturne medsebojne odnosov.

Veseli smo bili poskusa sprave in sedaj upamo, da bo to s popravo dolgoletnih krivic in vrnitvijo dobrega imena takoj živim kot mrtvim nasprotnikom revolucije moglo priti do resničnega slovenskega bratstva. Da pa pride do tega, bo potrebno, da se tako zgodovinska kot tudi vse druge vede, ki so se vdinjale v službo režima, odprejo in začnejo »sine ira et studio« odgovorne izvajati svoje profesionalne dejavnosti.

Ali ima po Vašem krščanska politična stranka v Sloveniji prihodnost? V ZDA na primer takšne ideološko-politične razčlenjenosti ni.

Stranke v Ameriki niso osnovane na ideološkem principu (dalje na str. 11)

V BLAG SPOMIN

NAŠIH NEPOZABLJENIH STARŠEV

OB 35. OBLETNICI

ANTON PERŠE

Umr. 11. avgusta 1957.

ERNESTINE PERŠE

Umr. 6. julija 1972.

POČIVAJTA MIRNO IN VEČNA LUČ
NAJ VAMA SVETI

Žalujoči:

Hčerki — Ernestine Jevec in Mimi Marin

Zet — Leo Jevec

Vnuki in vnukinje — pravnuki in pravnukinje
ter ostalo sorodstvo

Fine Funeral Facility
in Northeast Ohio

944-8400

28890 Chardon Road
Willoughby Hills, Ohio 44094

Intervju z dr. Jožetom Bernikom

(nadaljevanje s str. 10)

cipu, pač pa na praktičnem reševanju konkretnih programov in vprašanj. Seveda tudi pridejo do izraza nekateri (a široki) ideološki pogledi. Verjetno je taka strankarska razporeditev ne samo pametna, temveč tudi učinkovita. Žal pa za sedaj takšnega pristopa v Sloveniji ni mogoče pričakovati, saj je cela evropska politična aktivnost osnovana na več ali manj strogih ideoloških pristopih in načelih.

Razumljivo, da ima v tej mavrici strank tudi Krščanska demokracija svoje upravičeno mesto. Če pogledamo delovanje krščansko-demokratskih strank po Evropi, vidimo, da opravljajo zelo pozitivno funkcijo v življenju države in državljanov. V moderni evropski družbi se že dolgo ne ponavljajo očitki klerikalizma in podobnih etiketiranj v zvezi s krščanskimi demokratimi in upati je, da se bo ta politična gonja v slogu starega režima vendarle nehala.

Ali je zamisel o katoliškem dnevniku, nadaljevalcu nekdajnega Slovanca, predvsem Vaša? Ali ste res Slovenčev veliki in velikodušni podpornik? In ali Slovenčeva linija počasi dobiva tisti obraz, kakršnega si želijo demokratični Slovenci doma in po svetu? Katera je po Vašem poglobitna naloga tega časnika danes?

Po pravici rečeno niti ne vem, kdo je pravzaprav bil pobudnik za obnovitev Slovenca. Vem le, da je krog, ki se je ukvarjal s to idejo, želel imeti tudi enega zastopnika iz izseljenstva, in ker sem bil slučajno takrat v Sloveniji, so me prosili, če bi hotel to vlogo prevzeti jaz.

Ideja je bila čisto preprosta: postavili v slovenski medijski prostor dnevnik, ki bi z vidika krščanskega etosa z objektivnim poročanjem poskušal vnesti nekaj jasnosti v zmedo, ki jo je pustil za seboj padec dolgoletnega režima. Čisto razumljivo je, da se ljudje, ki so toliko let pisali pod pritiskom in enostransko, ne morejo čez noč preleviti, tudi če bi to hoteli, v objektivne poročevalce in opazovalce ter razlagalce demokracije po evropskem modelu.

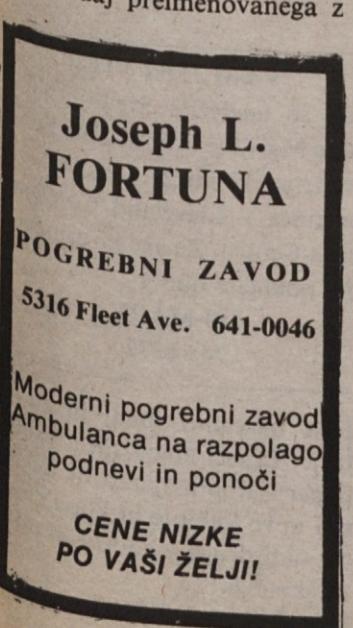
Ponekod je celo opaziti — bi rekel — skoraj mafijsko zagnost za obrambo miselnosti boljševiškega sistema, čeprav sedaj preimenovanega z

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREGNII ZAVOD
5316 Fleet Ave. 641-0046

Moderni pogrebni zavod
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoči

CENE NIZKE
PO VAŠI ŽELJI!

Willoughby Hills, O., 13. avgusta 1992.

Piknik lepo uspel

WICKLIFFE, O. - Klub upokojencev Slovenske pristave se prisrčno zahvaljuje vsem, ki so preteklo nedeljo prišli na naš piknik. Pričel se je s sv. mašo ob 12. uri opoldne na Orlovem vrhu, kjer je bilo več kot 100 ljudi. Že to je bil znak za dober dan. Maševal je č.g. France Urbanija, ki je daroval mašo za žive in pokojne člane našega kluba, in za naše vsakdanje potrebe.

Tako po maši smo po naši že uveljavljeni tradiciji počastili našega člena Janeza Pičmana, sicer kot drugega najstarejšega člena kluba. Čeprav je že v visoki starosti in je v zadnjih petih letih prestal težko operacijo, je še vedno aktiven. Dragi Janez, sprejmi še enkrat naše čestitke in naj Ti Bog nakloni še mnogo srečnih in zdravih let!

Okrog enih popoldne se je pričelo servirati okusno koso. Vsak si je lahko izbral med pečenim piščancem ali svinjsko pečenko. Da se je vse prodalo je znak, da je bilo koso odlično, za kar se je treba zahvaliti ge. Julki Zalar in Jožetu Korenu, ki sta bila šefa v kuhinji. Zahvaliti se moramo tudi vsem, ki so tako požrtvovalno delali v kuhinji in stregli ljudem. Prisrčna hvala tudi ge. Franck Kristanc in našim članicam, ki so napravile čisto sveže krofe ravno pred kosegom. Hvala tudi vsem, ki so se odzvali naši prošnji in prinesli pecivo. Najlepša hvala tudi vsem, ki so skrbeli za to, da ni bil nihče žejen, kakor tudi vsem, ki so pocistili in pripravili prostore za piknik, ali kakorkoli prispevali k uspehu naše prireditve.

Naša najprisrčnejša hvala tudi uredništvu Ameriške domovine, ki nam objavlja naše oglase. Ravno tako se zahvaljujemo dr. Miljanu in Mitji Pavlovčiču, ki so na slovenski radio oddaji tako navdušeno vabila goste na našo prireditve. Brez vseh teh naš piknik ne bi mogel imeti tako lepega uspeha. Ko se vsem zahvaljujemo, ne smemo pozabiti najvažnejše: zahvaliti se Bogu, ki nam je dal tako lepo vreme in nas upokojence pogledal kar skozi Njegovo veliko okno. Naj sedaj v Njegovem imenu še enkrat rečem: Bog plačaj vsem!

P.I.

V hvaležen spomin

ob sedmi obletnici smrti
našega dobrotnika,

msgr.dr. Pavla Robiča

Umrl 13. avgusta 1985.

Sedaj čaka vstajenja na
pokopališču Oliver, B.C.
Kanada.

Naj Vam bo dobri Bog
bogat plačnik za vse,
kar ste nam dobrega storili
v času našega bivanja v Italiji.

Hvaležni rojaki

KOLEDAR

(nadaljevanje s str. 1)

27. — »Prijatelji SND na St. Clairju« priredijo »brunch« v podporo temu domu.

27. — SKD Triglav, Milwaukee, Wis., priredi Vinsko trgat, na Triglavskem parku.

OKTOBER

3. — Fantje na vasi prirede koncert ob 15-letnici, v SND na St. Clairju.

11. — Klub upokojencev Slovenske pristave priredi koline na SP.

18. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi kosilo, v šolski dvorani.

18. — Občni zbor Slovenske pristave.

24. — Štajerski klub priredi vsakoletno martinovanje v SND na St. Clairju. Igra Tone Klepec orkester.

25. — Klub graduantov svevidske šole priredi kosilo v farnem avditoriju. Sv. maša opoldne, kosilo ob 1.30.

NOVEMBER

1. — Slovensko ameriški kulturni svet priredi »Slovenski večer« v SND na St. Clairju.

MALI OGLASI

For Sale

Euclid. 18-year old. 1 floor ranch on newer street. 3 bdrm, 2 baths. Family room. Liv & din rms. Dble att. garage. Fin. basement. A-1 cond. \$114,900. 24601 Russell. Call 261-5231.

(32-33)

House For Sale

Nottingham-Villaview area. Brick house, well-built, 4 bedrooms, large living room, formal dining room, 1 full bath & 2 half-baths. Central air. 1 owner only. Move-in cond. \$69,900. Call 731-1860. (x)

For Rent

1 bdrm apt. near the Slovene Home for the Aged. Call 481-6929 or 531-5754. (x)

Novi grobovi

Anton Koren

Dne 7. avgusta je v Lake County West bolnici umrl 61 let stari Anton Koren iz Willowicka, rojen v Mariboru, mož Matilde, oče Anke Koželj in Vilme Marino, brat Staneta (Ariz.) ter že pok. Edwarda in Williama, 2-krat stari oče, član Štajerskega kluba. Pogreb je bil 11. avgusta iz Dan Cosic pogrebnega zavoda, 28890 Chardon Rd., v cerkev sv. Marije Magdalene in od tam na Vernih duš pokopališče.

Richard A. Banko

Dne 8. avgusta je umrl 68 let stari Richard A. Banko, vдовec po Lillian, roj. Spahar, oče Ricahrda in Cindy Cerne, 2-krat stari oče, brat Jacka, Williama, Katherine Houser ter že pok. Mary Kirschner in Lillian Stefanic. Pogreb je bil 12. avgusta iz Brickmanovega zavoda na 21900 Euclid Ave. na Vernih duš pokopališče. Darovi v pokopnikov spomin Holy Family Cancer Home bodo s hvaležnostjo sprejeti.

Charles J. Dezelon

Umrl je 61 let stari Charles J. Dezelon s Kirtland Hillsa, prej živeč v Willowicku, mož Florence, roj. Doss, oče Lynn Dezelon, M.D., brat Josepha. Pogreb je bil 12. avgusta s sv. mašo v cerkvi Assumption v Mentorju.

Sylvester Skufca

Umrl je Sylvester (Jack) Skufca, mož Molly, brat že pok. Francisca, Michaela, Josepha in Albine Skufca. Pogreb je bil 12. avgusta s sv. mašo v cerkvi sv. Viljema.

Frank Fifolt

Dne 8. avgusta je umrl Frank Fifolt, vдовec po Theresi Rose, roj. Kocjancic, oče Arthurja in Normana, 5-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Mary Grubelnik, Angele Tanski, Edwarda Snyderja ter že pok. Frances, Anne Riewaldt in Fred-a. Pogreb je bil 11. avgusta iz Brickmanovega zavoda s sv. mašo v cerkvi Sv. Križa in pokopom na Vernih duš pokopališču.

V BLAG SPOMIN

MOJI MAMI

Ob 10. obletnici

HELEN MOŽE

Rojena 16. aprila 1896

Umrla 15. avgusta 1982

Zvesto Te smo ljubili,
na Te ne bomo pozabili.
V spominu vedno boš nam,
dokler ne združimo se tam,
v svetem raju na vekomaj.

Žalujoči:

Anton Može Jr. z ženo Kay
Cleveland, Ohio, 13. avgusta 1992.

V BLAG SPOMIN

Ob 12. obletnici, od kar
je v Gospodu preminul
naš ljubljeni mož, oče
in stari oče

Joseph Kastelic

ki je zatisnil svoje blage oči
18. avgusta 1980.

V božjem miru zdaj počivaj,
dragi, nepozabni nam,
v nebesih večno srečo uživaj,
do svidanja na vekomaj.

Žalujoči:

Louise roj. Vidigoj — žena
Joseph, Rudolph — sinova
Ann — snaha
vnuki in vnučkinje
ter ostalo sorodstvo
v Clevelandu in Sloveniji.
Euclid, Ohio, 13. avgusta 1992.

Misijonska srečanja in pomenki

953. Na Madagaskarju je 29. julija bil

zadušen udar, ko so vojaki skušali zasesti edino radio postajo v državi, a niso uspeli. Lepo število naših misjonarjev in misjonark tam že leta deluje in pravkar se nam je oglasila pionirka slovenskega pionirjenja na tem otoku, usmiljenka s. Marjeta Mrhar. Zahvalila se je za kan. \$1000, ki jih je prejela od MZA, po dobroti njene občudovalke v Montrealu, ki je želela več izvedeti o njeni preteklosti in poklicu. Danes vam posredujemo zanimive ugotovitve iz obeh pisem in sicer dobrotnici v Montrealu in piscu teh članov v Scarboroughu.

Dobrotnici piše: »Iskren Bog povrni za Vaš dar, ki ga bom porabila za nakup zdravil in za hrano podhranjenim otrokom. Res, vi dobrotniki ste nam desna roka, da moremo delati in pomagati ubogim; teh pa je vsak dan več. Družine so velike, zemlje za obdelovanje malo, pa tudi zaradi primivnega načina obdelovanja in raznih vremenskih nezgod letine slabe. Mi seveda skušamo pomagati tem revežem, seveda pa smo tudi mi vezani na dobrotnike, zato naj Vam dragi Bog vse tisočkrat povrne, čuva Vaše zdravje in Vas blagoslavlja, da boste še lahko pomagali ubogim.«

Gospod Wolbang mi je pisal, da se zanime, odkod sem doma? Sem iz Tihaboja, občina Gabrovka pri Litiji. Ne bi vedela, odkod izhaja naš rod. Vem samo za starega ata, da je prišel v Tihaboj, tukaj kupil malo zemlje in naredil hišo, ki še sedaj stoji in je tega že preko 90 let. Ko je bilo mojematu 7 let, mu je oče umrl in se je zanj začelo težko življenje. Mama se je drugič poročila in odšla v Ameriko. Prav tako obe sestri in brat Lojze, ki so sedaj že vsi pokojni. Po vojni leta 1918 se je 1921. leta poročil. Mama je doma iz Zagorice pri Čatežu.

V zakonu nas je bilo 12 otrok, devet nas je še živih. Hvala Bogu, vsi so si ustanovili kar prijetne domove in lepo, srečno živijo.

V meni pa se je želja po misijonih obudila že pri 4 letih, ko sem gledala slike v 'Zamorčku' in tam videla redovnico. Mami sem rekla, da ko bom velika bom tudi jaz šla k tem črnim otročicom. Ko sem odrasla sem tudi s tem namenom vstopila v Družbo Usmiljenih Sester leta 1941.

Časi so bili težki in tudi ure-

sničiti misijonski poklic in zapustiti Slovenijo je bilo v tistih časih skoraj nemogoče. A jaz sem molila in upala in leta 1961 zapustila domovino. Po nekajmesečni pripravi v Parizu sem se po 24 dnevih vožnje na ladji 1. maja 1961 izkrcala na Madagaskarju, kjer sem presrečna pri delu z reveži in bolniki, ki prihajajo vsak dan v ambulanto. Teh je včasih do 250 na dan. Res, da mi tudi skrbi ne manjka, kje najdi zdravila in tudi mleko za podhranjeni otročičke, a vse to odtehta hvaležen pogled in skromen nasmeh reveža, ki mu pomagaš.

Draga gospa, oprostite moji dolgoveznosti. Rada sem to napisala, ker se čutim dolžna, da Vam ustrezem, saj z drugim se tako ne morem oddolžiti za Vaš velikodušni dar. Prepričani bodite, da vsak dan molim za Vas med poznanimi in nepoznanimi dobrotniki, ki nas duhovno in materialno podpirajo. Bog, ki vse vidi in ve, naj vsakemu tisočkrat povrne. Ob koncu teh vrstic še Vam in vsem dragim iskren sestrinski pozdrav od sestre Marjete Mrhar.«

O sedanjem svojem delu

s. Mrhar isti dan piše pisecu teh člankov: »Iskren Bog povrni za poslani dar, saj brez posrednikov to ne bi prišlo do nas; brez teh darov pa tudi mi ne bi mogli delati in pomagati ubogim. Pri nas je vsak dan večja revščina zaradi še vedno neurejenih razmer, saj sedaj še ne vemo, kdo bo prijel za krimilo. Cerkev je seveda na strani revežev, pa kaj, ko je tudi ona revna in ima včasih tudi vezane roke in ne more delati, kot bi rada.«

Pri nas v dispanzerju gre delo kar lepo naprej, zlasti sedaj, ko imamo zdravnika. Nenalo skrbi mi je odvetih pri mojem strokovnem delu. Hvala Bogu za dr. Lenko in Ricarda iz Argentine.

Seveda pa tudi zdravil več porabimo. Za te smo včasih malo v škripcih, pa včasih kar čudežno Bog poskrbi, da od kje kaj pride. Najosnovnejša zdravila se včasih tudi tukaj dobe.

Zaradi revščine in pomanjkanja higiene sta se tudi gobavost in tuberkuloza kar precej razpasli. V naši ambulanti imamo že 310 gobavcev in okrog 50 jetičnih na zdravljenju. Hvala Bogu, da smo podružnica gobavske naselbine v Ambatuabu in tako dobimo

zdravila preko organizacije Faolero. Če bi jih morala jaz nabavljati, finančno ne bi zmogla.

Tudi podhranjenih otrok je zelo veliko; za te od časa do časa mleko v prahu iz Evrope dobimo. Dr. Lenka pa tudi mamice uči, kaj naj dajo otročičku in kako naj pripravijo od tega, kar imajo, da bi otročički tako ne hujšali. Seveda vse obljudijo, a v resnici bolj malo storijo.

Res, da je po človeško gledano pri našem delu uspeha bolj malo; a vseeno sem vesela, da so se razne otroške bolezni znižale. Nekatere pa so dosedaj sploh izginile, odkar imamo sistematično cepljenje vsak teden. Hvala Bogu.

Jožica Rihar je po triletnem

delu odpotovala domov v Slovenijo. Bog daj, da bi kmalu dobili v nadomestilo kakšno medicinsko sestro. Res, da so vse štiri domača dekleta zelo pridne in delavne; pa kaj, ko nimajo nobene strokovne izobrazbe in ne morejo biti za delo same odgovorne. Lenka ima vsak teden predavanje zanje, da bi jih malo bolj uvedla v skrivnost bolezni in zdravljenje.

V verskem pogledu je tudi tukaj bolj žalostno, kakor je povsod. A vseeno je mala skupina mladih, ki se zavedajo svojih verskih dolžnosti. Bog daj, da bi ostali zvesti. Tudi nepismenost narašča, saj je največ otrok obesilo šolo na klin. Starši pa tudi ne čutijo potrebe po izobrazbi svojih otrok. Še veliko je dela in tudi misijonarji in misijonarke so še zelo potrebni, da pomagajo tem ljudem postaviti se na lastne noge. Kdaj je pa vprašanje.

Jaz, hvala Bogu, ponavadi. Zdravje včasih malo škriplje, a človek se le vzdrži. Rada bi delala še dolga leta na misionskem polju, če bo taka božja volja.

Iskren Bog povrni za vse pozrtvovalno delo, ki ga opravljate za nas vse. Naj Vas Bog hrani še mnogo let. Sprejmite

prisrčne pozdrave Vi, Anica Tushar, Sonja Ferjan in vsi sodelavci in sodelavke MZA. Bog Vas živi!

Sestra Marjeta.«

Dr. Sonja Masletova 5. julija

piše ge. Anici Tusharjevi in se zahvaljuje za poslani zamenjani ček, ki ga je takoj potrebovala. Gdč. Ferjanovi »sem pisala v marcu, a nisem dobila še odgovora. Dnevi hitro minevajo. Zavedam se, da mi je vsak dan podarjen. Števec mojih let se vrti naprej. V oktobru bom praznovala 70-letnico življenja. Lansko leto sem imela nekoliko težav s srcem. Letos je zdravje kar zadovoljivo. Rada bi storila še kaj dobrega, da izpolnim, kar še manjka v mozaiku mojega življenja. V delu najdem notranje zadovoljstvo, ki me osrečuje.

Bog povrni Vam in vsem sodelavcem za Vaš trud, ko pomagate misijonarjem po celem svetu. Prejmite topel pozdrav z rdečega otoka. Sonja Masle.«

Kot smo veseli, da puč na Madagaskarju ni uspel, prosimo Boga, da bi naši misijonarji bili v božjem varstvu in da bi posebej delo »Apostolskega krožka« v Toronto vsem redno lahko pomagalo za mnoge načrte in potrebe, ki jih imajo. MZA delokrog obsegata vse naše misijonarje in misijonarke v misijonskih deželah in ker jih je veliko, je treba vedno misliti na vse.

Rev. Charles Wolbang CM
131 Birchmount Road
Scarborough, Ontario
Canada M1N 3J7

MALI OGLASI

For Sale — Cleveland

3 bdrm brick ranch. 1 1/2 baths. Full basement with 36 x 12 paneled Rec room. 2 plus brick garage. To settle estate. Off Nottingham Rd. Call 729-1170 or 531-9216. (32-33)

For Sale — By Owner

590 Birch Drive. Easily maintained Euclid brick ranch home with three bedrooms and two baths. \$72,000. Call 731-8195.

Custodian Needed

5 nights a week, about 2 hours an evening. Possible cleaning Sat. Call 382-2727. (32-34)

DOMŽALE

American looking for a small house to buy (not to rent or lease) or land to build on, in Slovenia in or near Domžale. Contact L. Culp direct. Call 011-38-61-712-658, or write L. Culp, Prešernova 17, 61230 Domžale, Slovenia, Europe. (29-32)

POTUJETE V RIM?

Nekoč hotel Bled, danes hotel Emona! Obveščamo vas, da smo odprli v Rimu hotel Emona. Za rojake poseben popust. Naslov hotela: 00185 - ROMA, Via Statila 23, Tel: 06-7027911 ali 06-7027827, telefax: 06-7028787. Dobrodošli!

Lastnik hotela Emona,
Vinko Levstik

For Sale — By Owner

17921 Hillgrove Rd., off Neff Rd. 7 rm bungalow & garage. Full basement. 4 bdrm, 2 up & 2 dn. 1 bath on 1st floor, toilet & shower in basement. Newer alum siding, roof, gutters & storms. Tastefully decorated & landscaped. \$73,900. Call 731-8861 after 3 p.m. (30-33)

For Rent

4 rooms, down. E. 66 St. & St. Clair area. Call 361-4021 after 6 p.m. (30-33)

Apartment For Rent

3641 Bosworth. Furnished, clean, quiet. 1 bedroom. No pets. Senior discount. \$295-\$310 + dep. 786-8388 eves. (30-33)

Two Apartments For Rent

One 2 bdrm and one 3 bdrm. Addison Rd. & St. Clair Ave. \$275 each. Call 431-3775. (x)

VABLJENI STE,

da se udeležite Srednjezahodne Marijine evharistične konvencije, ki bo 21., 22. in 23. avgusta v Cleveland Convention Centru. Za več informacije, pokličite odbor:

943-MARY
943-6279

Hiše barvamo zunaj in znotraj. Tapeciramo. (We wallpaper). Popravljamo in delamo nove kuhinje in kopalnice ter tudi druga zidarska in mizarska dela.

Lastnik TONY KRISTAVNIK
Pokličite 423-4444 (x)

**PLAY TODAY.
WIN TONIGHT!**

Anytime today would be a good time to visit one of the Ohio Lottery's Sales Agent locations and get in the games for tonight's drawings.

An Equal Opportunity Employer

Grdina — Faulhaber Funeral Homes

17010 Lake Shore Blvd. 4703 Superior Ave.

531-6300

Funeral Facilities Available
Throughout Lake County

944-3300

A TRUSTED TRADITION FOR 85 YEARS